

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Missä olet, Maryam?

Monikulttuuristen tyttöjen tavoittaminen Tampereen Tyttöjen
Talo®:n toiminnan piiriin

Hanna-Leena Björk

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

Arvioitavaksi jättämisaika 11 / 2015

www.humak.fi

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Hanna-Leena Björk	Sivumäärä 56 ja 8 liitesivua
Työn nimi Missä olet, Maryam? Monikulttuuristen tyttöjen tavoittaminen Tampereen Tyttöjen Talo®:n toiminnan piiriin	
Ohjaava opettaja Kimmo Lind	
Työn tilaaja Tampereen Tyttöjen Talo®	
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyöni on nimeltään "Missä olet, Maryam? Monikulttuuristen tyttöjen tavoittaminen Tampereen Tyttöjen Talo®:n toiminnan piiriin". Työn tilaajana toimii Tampereen Tyttöjen Talo®. Tampereen Tyttöjen Talo®:n kohderyhmänä ovat 12-28 -vuotiaat pirkanmaalaiset tytöt ja naiset. Tampereen Tyttöjen Talo®:lla tehdään sukupuolisensitiivistä ja kulttuurisensitiivistä työtä. Organisaatio toimii alueellansa tärkeänä toimijana tyttöjen ja naisten elämän tukemisessa.</p> <p>Tampereen Tyttöjen Talo®:n asiakaskunnasta noin yksi kolmesta omaa monikulttuurista taustaa. Monikulttuuristen tyttöjen ja naisten määrä on viime aikoina ollut laskussa. Opinnäytetyöni tavoitteena on selvittää, mitä väyliä pitkin Tampereen Tyttöjen Talo® voisi tavoittaa entistä enemmän monikulttuurisia tyttöjä ja naisia.</p> <p>Opinnäytetyöni ydinkysymys on: Mistä monikulttuuriset tytöt tavoitetaan ja saadaan mukaan Tampereen Tyttöjen Talo®:n toimintaan? Tarkentavia apukysymyksiä on kaksi. Mitkä kanavat ovat tehokkaimpia? Miten niitä saataisiin vielä toimivammiksi?</p> <p>Näihin kysymyksiin pyrin saamaan vastauksia tutkimalla aihepiiriä tietoperustan, taustatutkimuksen, Webropol-kyselyn sekä teemahaastatteluiden avulla. Työni tietoperustassa käsittelen sukupuolisensitiivistä tyttötyötä, monikulttuurisuutta, kotoutumista sekä alueen maahanmuuttajille kohdistettuja palveluita. Taustatutkimuksen jälkeen lähetin Webropol-kyselyn 118:lle Tampereen Tyttöjen Talo®:n nykyiselle tai tulevalle yhteistyökumppanille, joilta sain 25 vastausta vastausprosentin näin ollessa noin 21 prosenttia. Jatkoisin teeman syventämistä haastattelemalla neljää Tampereen Tyttöjen Talo®:n nykyistä tai mahdollista tulevaa yhteistyökumppania.</p> <p>Opinnäytetyöraportin viimeisessä kappaleessa pohdin työn hyödynnettävyyttä Tampereen Tyttöjen Talo®:n toiminnan kehittämisessä. Sain selville, mitä väyliä pitkin Tampereen Tyttöjen Talo®:n on mahdollista tavoittaa entistä enemmän monikulttuurisia tyttöjä. Sain myös selville nykyisten ja mahdollisten tulevien yhteistyökumppaneiden odotuksia koskien toimivaa yhteistyötä Tampereen Tyttöjen Talo®:n kanssa. Viimeisessä kappaleessa pohdin myös, mitä merkitystä ja hyötyä Pirkanmaan alueen muille toimijoille voisi tämän opinnäytetyöraportin tuloksista olla.</p>	
Asiasanat Tampereen Tyttöjen Talo®, tyttötyö, sukupuolisensitiivisyys, maahanmuuttajatyö, monikulttuurisuus	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Hanna-Leena Björk	Number of Pages 56 + 8
Title Where are you, Maryam? Reaching multicultural girls along to Tampere Girls' House's operation	
Supervisor Kimmo Lind	
Subscriber Tampere Girls' House (Tampereen Tyttöjen Talo®)	
Abstract <p>My bachelor thesis is called "Where are you, Maryam? Reaching multicultural girls along to Tampere Girls' House's operation". Work's subscriber is Tampere Girls' House (Tampereen Tyttöjen Talo®). Target group of Tampere Girls' House is 12-28 year old girls and women who live in Pirkanmaa. Tampere Girls' House operates gender sensitive and cultural sensitive work. Organisation is important actor at supporting girls and women's life at its own area.</p> <p>About one out of three customers of Tampere Girls' House has multicultural background. Amount of multicultural girls and women has been decreasing recently. Goal of my thesis is to find out what are the channels to reach more multicultural girls and women.</p> <p>Core question of my thesis is: Where can multicultural girls be reached and get along to Tampere Girls' House's operation? There are two questions that assist this core question. What channels are the most effective? How to make those even more functional?</p> <p>To these questions I aim to get answers by researching topic with knowledge base, researching background and by executing Webropol-inquiry and making theme interviews. The knowledge base of my work is based on gender sensitive girl work, multiculturalism, integration and services targeted for immigrants. After researching background I sent Webropol-inquiry to 118 of Tampere Girls' House's recent or future cooperation partners. I got 25 answers so the answering percentage was about 21 percent. I kept deepening theme by interviewing four of Tampere Girls' House's present or possible future cooperation partners.</p> <p>At the last chapter of my thesis report I consider how Tampere Girls' House could benefit this work at developing its operation. I found out what are the channels to reach more multicultural girls and women. I also found out expectations of present and possible future cooperation partners concerning functional cooperation with Tampere Girls' House. At the chapter I also consider what is the meaning and benefit of the results of this thesis report for other actors at Pirkanmaa area.</p>	
Keywords Tampere Girls' House, girl work, gender sensitivity, guidance for immigrants, multiculturalism	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	5
2 OPINNÄYTETYÖN TAUSTA.....	6
2.1 Opinnäytetyön tausta ja tarve.....	6
2.2 Opinnäytetyön tavoitteet ja tutkimuskysymykset.....	8
2.3 Tampereen Tyttöjen Talo®.....	8
3 TIETOPERUSTA.....	11
3.1 Sukupuolisensitiivinen tyttötyö.....	11
3.2 Sukupuolisensitiivinen tyttötyö Tyttöjen Taloissa.....	13
3.3 Monikulttuurisuuden käsitteistöä.....	15
3.4 Monikulttuurinen Suomi.....	16
3.5 Maahanmuuttajille suunnattu koulutus Tampereella.....	19
3.6 Maahanmuuttajien kotoutumista edistävät palvelut Tampereella.....	20
3.7 Maahanmuuttajien kotoutumista edistävä järjestötoiminta Tampereella.....	22
4 OPINNÄYTETYÖN MENETELMÄT.....	23
4.1 Taustatyö.....	24
4.2 Webropol-kysely.....	24
4.3 Teemahaastattelut.....	26
5 KYSELYN JA HAASTATTELUIDEN TULOKSET.....	28
5.1 Webropol-kyselyn tulokset.....	28
5.2 Webropol-kyselyn onnistumisen arviointi.....	33
5.3 Teemahaastattelutulokset.....	35
5.4 Teemahaastattelujen onnistumisen arviointi.....	44
6 POHDINTAA TYÖN HYÖDYNNETTÄVYYDESTÄ JA KEHITTÄMISIDEOITA.....	45
6.1 Kanavat, joista monikulttuurisia tyttöjä tavoitetaan.....	45
6.2 Yhteistyökanavien avaaminen ja kehittäminen.....	46
6.3 Yhteistyö vastaanottokeskusten kanssa.....	47
6.4 Henkilökohtainen kontakti ja jalkautuminen oppilaitoksiin.....	47
6.5 Aukioloaikoihin liittyvät kehitysehdotukset.....	48
6.6 Monikulttuurisille tytöille suunnattu toiminta.....	49
6.7 Ideoita tyttöjen osallistumisen edesauttamiseksi.....	50
6.8 Hyödyt Pirkanmaan alueen toimijoille.....	50
6.9 Kiitokset.....	51
LÄHTEET.....	53
LIITTEET.....	57

1 JOHDANTO

Maryam on tyttö, joka on kaukana kotimaastaan, vieraan kielen ympäröimänä, uuden edessä. Hän on tyttö, joka on joutunut jättämään kotimaansa, ystävänsä, sukulaisensa ja koko vanhan elämänsä taakseen luodakseen uuden alun uudessa kotimaassaan Suomessa. Kuka tahansa meistä voisi olla tilanteessa, jossa tarvitsee tukea; ystäviä, ystävällisiä kasvoja, paikan, jossa voi viettää aikaa turvallisessa ympäristössä omana itsenään yhdessä muiden kanssa ja vahvistusta omaan kasvuunsa etenkin uuden edessä. Kuka tahansa meistä voisi olla Maryam. Mutta mistä löytää hänet? Opinnäytetyöni ”Missä olet, Maryam? Monikulttuuristen tyttöjen tavoittaminen Tampereen Tyttöjen Talo®:n toiminnan piiriin” pyrkii vastaamaan juuri tähän kysymykseen. Maahanmuuttajia ja pakolaisia – sekä nais- että miespuolisia – on viime kuukausina saapunut Suomeen kiihtyvällä vauhdilla. Aihe on siis äärimmäisen ajankohtainen ja tulevan yhteisöpedagogin näkökulmasta katsottuna myös erittäin mielenkiintoinen ja kiehtova.

Opinnäytetyöni tilaajana toimii Tampereen Tyttöjen Talo®, jonka toiminta kattaa koko Pirkanmaan alueen. Kohderyhmää ovat pirkanmaalaiset 12-28 -vuotiaat tytöt ja naiset. Tampereen Tyttöjen Talo® on matalan kynnyksen sosiaalisen nuorisotyön toimipiste, jossa tyttöjä ja nuoria naisia tuetaan kasvamaan omannäköisikseen naisiksi. Toiminta tukee upealla tavalla nuorten kasvua sekä edistää nuorten sosiaalista vahvistumista ja siten tukee myös Nuorisolain tavoitetta. Nuorisolain tavoitteen toteuttamisen lähtökohtia ovat muun muassa monikulttuurisuus, yhteisöllisyys, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, ja nämä kaikki lähtökohdat näkyvätkin Tampereen Tyttöjen Talo®:n toiminnassa selkeästi. (Tampereen Tyttöjen Talo® 2015a; Suomen Setlementtiliitto ry 2015; Finlex 2006.)

Opinnäytetyön tilaushetkellä Tampereen Tyttöjen Talo®:n asiakaskunnasta noin yksi kolmesta omasi monikulttuurista taustaa. Monikulttuuristen tyttöjen kävijämäärä oli muutamien edeltävien kuukausien aikana lähtenyt laskuun. Opinnäytetyöni tavoitteena oli selvittää, miten monikulttuuristen tyttöjen kävijämäärää saataisiin kasvatettua. Opinnäytetyöni avulla pyrin löytämään vastaukset siihen, mistä

monikulttuuriset tytöt tavoitetaan ja saadaan mukaan Tampereen Tyttöjen Talo®:n toimintaan, mitkä kanavat ovat tehokkaimpia ja miten niitä saataisiin vielä toimivammiksi. Vastausten perusteella pyrin tekemään mahdollisimman käytännönläheiset ja toimivat kehitysehdotukset toiminnan kehittämiseksi. Opinnäytetyössäni käytän tilaajayrityksestä sen virallisen nimen rinnalla lyhyemmin termiä Tyttöjen Talo.

2 OPINNÄYTETYÖN TAUSTA

2.1 Opinnäytetyön tausta ja tarve

Aloitin opinnäytetyöni suunnittelun valitsemalla asuinpaikkakunnaltani Tampereelta nuorisotyötä tekevän organisaation, joka kiinnostaa minua eniten. Olin jo aiemmin pistänyt merkille Tyttöjen Talon toiminnan, joten päätin koittaa kepillä jäätä. Otin sähköpostitse yhteyttä toiminnanjohtajaan, esittelin itseni ja opintoni ja tiedustelin, olisiko heillä mahdollisesti jotain sellaisia kehitystarpeita, joita toivoisivat työstettävän. Minulla taisi olla todella hyvä tuuri matkassa, sillä Tyttöjen Talolta toivotettiin minut lämpimästi tervetulleeksi tapaamiseen heidän Tampereen keskustassa sijaitsevaan toimipisteeseensä.

Ensimmäinen tapaaminen Tyttöjen Talon toiminnanjohtajan ja monikulttuurisesta tyttötyöstä vastaavan ohjaajan kanssa järjestyi maaliskuun alkuun 2015. Tapaamisessa sain tietää, että Tyttöjen Talon asiakaskunnassa oli tapahtunut muutamien viime kuukausien aikana selkeää muutosta. Aiemmin vuonna 2004 perustetussa yhdistyksessä maahanmuuttajataustaisia tyttöjä oli ollut noin yksi kolmasosa asiakkaista, mutta viime aikoina maahanmuuttajataustaisten tyttöjen kävijämäärä oli selkeästi pienentynyt. Kävijämäärän pienentymiseen oli tiedossa parikin selkeää syytä. Aiemmin päiväopetuksena toteutettu maahanmuuttajataustaisille nuorille kohdistettu lukio-opetus oli vastikään siirretty toteutettavaksi ilta-aikaan. Tyttöjen Talon toiminnan painottuessa iltapäiviin ja iltoihin vaikutti tämä aikataulumuutos siihen, ettei lukio-opetuksessa olevilla

maahanmuuttajataustaisilla tytöillä ja naisilla ollut enää yhtä hyviä mahdollisuuksia osallistua Tyttöjen Talon järjestämään toimintaan kuin aiemmin. Tämän lisäksi Tyttöjen Talon asiakaskunnassa oli tapahtunut niin sanottua luonnollista poistumaa asiakaskunnan ikääntyessä ja kasvaessa yli kohderyhmän maksimi-ään, joka on 28 vuotta.

Tyttöjen Talolta ehdotettiin, että lähtisin selvittämään, mitä väyliä pitkin maahanmuuttajataustaisia tyttöjä saataisiin tavoitettua heidän asiakkaikseen ja kohderyhmän kävijämäärää sitä kautta kasvatettua. Otin haasteen mielelläni vastaan. Mietimme jo ensimmäisessä tapaamisessa alustavasti näkökulmaa siihen, miltä kantilta asiaa lähdettäisiin työstämään. Tässä vaiheessa harkinnassa oli kaksi eri vaihtoehtoa; asian tutkiminen maahanmuuttajatyttöjen näkökulmasta tai vaihtoehtoisesti Tyttöjen Talon yhteistyökumppaneiden näkökulmasta.

Mietimme tuolloin Tyttöjen Talon toiminnanjohtajan ja monikulttuuriseen tyttötyöhön erikoistuneen ohjaajan kanssa, että asiaa lähdetään tutkimaan maahanmuuttajatyttöjen näkökulmasta. Ajatus perustui siihen, että tällöin saadaan nuorten oma ääni kuuluviin ja pystytään selvittämään sitä, millainen toiminta houkuttelisi nuoria osallistumaan Tyttöjen Talon toimintaan. Tällöin tutkimus toteutettaisiin kasvotusten haastatteleamalla maahanmuuttajataustaisia tyttöjä pienryhmissä. Oli tarkoitus, että haastateltavat pyritään saamaan Tyttöjen Talon yhteistyökumppaneiden - esimerkiksi koulukuraattoreiden - kautta, ja että heille järjestetään haastattelupäivinä samalla jotain mukavaa ohjelmaa Tyttöjen Talolla. Mietimme tuolloin, että haastattelujen toteuttaminen nimenomaan Tyttöjen Talon tiloissa mahdollisesti myös edesauttaisi uusien tyttöjen saamista Tyttöjen Talon asiakkaiksi.

Ensimmäisen tapaamiskerran jälkeen oman opinnäytetyöohjaajani ohjauksen, omien pohdintojeni sekä tilaajaorganisaation toiveiden perusteella päätin kirkastaa työn tavoitetta ja harkita näkökulmaa vielä uudelleen. Tilaajaorganisaatio esitti toiveen, että selvittäisin, mitkä ovat ne eri polut, joita pitkin Tyttöjen Talon olisi mahdollista saada toimintaan mukaan lisää kohderyhmään kuuluvia asiakkaita. Tällöin syntyi päätös siitä, että selvitystyö tullaan aiemmasta suunnitelmasta poiketen

suuntaamaan Tyttöjen Talon yhteistyökumppaneille, eikä siis nuorille itselleen. Päätökseen vaikutti myös se fakta, että vaikka nuorten äänen kuuleminen on erittäin tärkeää, pitää heidät heidän ääntä kuullakseen ensin löytää. Lisäksi päätökseen vaikutti opinnäytetyön työstämisen kevääseen sijoittunut ajankohta. Tyttöjen Talon avoin toiminta oli jäämässä kesän ajaksi tauolle, emmekä katsoneet viisaaksi innostaa tyttöjä toimintaan mukaan juuri sellaiseen aikaan, kun toimintaan on tulossa taukoa.

Työn tavoitteen kirkastamisen yhteydessä syntyi myös päätös käyttää selvitystyössä kohderyhmästä termin maahanmuuttajatyttö sijaan termiä monikulttuurinen tyttö. Samalla alkoi myös tietoperustan teemojen hahmotteleminen käsittelemään sukupuolisensitiivistä ja monikulttuurista tyttötyötä. Alun perin opinnäytetyöni työnimenä käytin työn perusideaa hyvin konkreettisesti kuvaavaa nimeä: ”Monikulttuuristen tyttöjen tavoittaminen Tampereen Tyttöjen Talo®:n toiminnan piiriin”. Opinnäytetyöni viralliseksi nimeksi muotoutui lopulta ”Missä olet, Maryam? Monikulttuuristen tyttöjen tavoittaminen Tampereen Tyttöjen Talo®:n toiminnan piiriin”.

2.2 Opinnäytetyön tavoitteet ja tutkimuskysymykset

Työni tavoitteena oli selvittää, mitä kanavia käyttämällä Tyttöjen Talon toiminta tavoittaisi aiempaa enemmän monikulttuurisia 12-28 -vuotiaita pirkanmaalaisia tyttöjä ja naisia. Tavoitteena oli myös selvittää Tyttöjen Talon nykyisten ja mahdollisten tulevien yhteistyökumppaneiden näkemyksiä siitä, mitä tulisi tehdä, jotta kyseiset kanavat saataisiin hyväksi ja toimiviksi. Opinnäytetyöni avulla pyrin löytämään vastaukset siihen, mistä monikulttuuriset tytöt tavoitetaan ja saadaan mukaan Tampereen Tyttöjen Talo®:n toimintaan, mitkä kanavat ovat tehokkaimpia ja miten niitä saataisiin vielä toimivammiksi.

2.3 Tampereen Tyttöjen Talo®

Työni tilaajaorganisaationa toimi vuonna 2004 toimintansa aloittanut Tampereen Tyttöjen Talo®. Se on matalan kynnyksen sosiaalisen nuorisotyön toimipiste, joka on suunnattu 12-28 -vuotiaille pirkanmaalaisille tytöille ja naisille, jotka tarvitsevat naiseksi kasvamiseensa tukea. Toimipiste sijaitsee aivan Tampereen ydinkeskustassa, jonne on julkisillakin liikennevälineillä hyvät kulkuyhteydet. Tyttötyön tavoitteena on tukea erityisen tuen tarpeessa olevia tyttöjä ja auttaa heitä löytämään omia voimavarojaan. Tampereen Tyttöjen Talo® on osa vuonna 1994 perustettua Setlementtiyhdistys Naapuri ry:tä ja valtakunnallista Tyttöjen Talo® -verkostoa. Setlementtiyhdistys Naapuri ry:n kautta Tyttöjen Talo -toimintaa järjestetään Tampereen lisäksi myös Helsingin, Oulun, Turun, Espoon, Rovaniemen ja Kuopion Tyttöjen Talojen kanssa. (Tampereen Tyttöjen Talo® 2015a; Setlementtiyhdistys Naapuri ry 2015.)

Tyttöjen Talon toiminta on asiakaskunnalleen maksutonta. Toiminta tapahtuu pääsääntöisesti iltapäivisin ja iltaisin. Kesä- ja heinäkuun ajan Tyttöjen Talon avoin toiminta on kesätauolla. Talolle voi tulla viettämään aikaa, harrastamaan, tapaamaan uusia ystäviä, osallistumaan ryhmiin tai saamaan keskusteluapua. Tyttöjen Talo järjestää sekä kaikille asiakkaille kohdistettua avointa toimintaa että tietyille tarkasti rajatuille kohderyhmille suljettuja toiminnallisia ryhmiä. (Tampereen Tyttöjen Talo® 2015b.)

Avoimeen toimintaan ovat tervetulleita kaikki kohderyhmään kuuluvat tytöt ja naiset. Tyttöjen Talolla voi oleskella ja harrastaa omien aikataulujen ja mielenkiinnon kohteiden mukaan. Paikalla on aina ohjaaja. Avoimen toiminnan kautta on tarjolla paljon mielenkiintoista ja monipuolista tekemistä. Avoimeen toimintaan kuuluu esimerkiksi kaverikahvila, joka järjestetään Tyttöjen Talon tiloissa kerran viikossa. Ilmapiihirtään rentoon kaverikahvilaan voi kuka tahansa kaveria kaipaava saapua ilman ennakoilmoittautumista. Avoimia ryhmiä järjestetään niin leipomisen, teatterin, kuin valokuvauksenkin merkeissä. Talolla järjestetään tekemistä ja teemapäiviä myös elokuvien, kuvaamataidon, askartelun ja tanssin parissa. Luottamuksellinen POP IN -seksuaalineuvonta on myös yksi Tyttöjen Talon järjestämistä tukimuodoista. Avoimessa läksyryhmässä tytöt pääsevät rauhassa tekemään kotitehtäviään ja saavat näissä myös halutessaan ohjaajalta apua. Suljetut ryhmät on aina

kohdennettu tietyille tarkasti rajatulle kohderyhmälle ja niihin tulee ilmoittautua etukäteen. Yhtenä esimerkkinä suljetusta ryhmästä on ässäryhmä, jossa käsitellään seksuaalisuuteen liittyviä aihepiirejä toiminnallisina menetelmin. Tämä ryhmä on tarkoitettu 15 vuotta täyttäneille. (Tampereen Tyttöjen Talo® 2015b.)

Tyttöjen Talon henkilökunta koostuu vakituisesta henkilöstöstä sekä vapaaehtoisista työntekijöistä. Vakituiseen henkilöstöön kuuluvat toiminnanjohtaja sekä ohjaajat, joille kullekin on määritelty omat vastuualueensa. Vapaaehtoistyöntekijät ovat aikuisia naisia, joiden tärkeimpänä tehtävänä on olla läsnä, kuunnella ja toimia aikuisena roolimallina nuorille. Vapaaehtoistyöntekijöiltä edellytetään vähintään 21 vuoden ikää sekä osallistumista vapaaehtoistyökoulutukseen. Vapaaehtoistyöntekijät valitaan hakijoiden joukosta haastatteluiden perusteella. (Tampereen Tyttöjen Talo® 2015c.)

Tyttöjen Talolla toteutetaan sukupuolisensitiivistä ja kulttuurisensitiivistä työtä. Sukupuolisensitiivistä työtä toteutetaan tyttötyön näkökulmasta palveluiden ollessa suunnattu työille ja naisille. Talon asiakaskunnasta keskimäärin yhdellä kolmesta on monikulttuurista taustaa. Monikulttuuriset tytöt ovat tervetulleita kaikkeen Tyttöjen Talon tarjoamaan toimintaan. Tästä johtuen myös kulttuurisensitiivinen työote on äärimmäisen tarpeellinen. Tyttöjen Talon toiminta perustuu settlementiarvoihin, joita ovat yksilöllisyys, moninaisuuden arvostaminen, tasa-arvo, ihmisen omiin voimavaroihin luottaminen, yhteisöllisyys sekä naistietoisuus. (Tampereen Tyttöjen Talo® 2015a; Settlementtiyhdistys Naapuri ry 2015, 13.)

Tyttöjen Talon rooli pirkanmaalaisten tyttöjen ja nuorten naisten kotoutumisen edistämässä on tärkeä. Tyttöjen Talo on saanut tunnustusta arvokkaasta kotouttamistyöstään Tampereen kaupungilta. Sen kotouttamisohjelmassa tuodaan esiin Tyttöjen Talon kuuluvan niiden toimijoiden joukkoon, joita Tampereen kaupunki tukee pysyväisluontoisen avustuksen muodossa (Tampereen kaupunki 2014, 10). Kotouttamisohjelmassa kerrotaan Tampereen kaupungin arvostavan kolmannen sektorin toimijoiden – kuten Tampereen Tyttöjen Talo®:n – kotouttamistyötä sekä yhteistyön tuomaa tietoa, taitoa ja kokemusta (Tampereen kaupunki 2014, 8). Kotouttamisen tavoitteena on tyttöjen ja naisten kotoutuminen Suomeen. Käytännössä kotoutumisella tarkoitetaan maahanmuuttajien sopeutumista

suomalaiseen yhteiskuntaan. Suomen kielen taito ja suomalaisen yhteiskunnan toimintatapojen tunteminen ovat kotoutumisen tärkeitä edellytyksiä. (Sisäministeriö 2015.) Näitä taitoja pyrkii Tampereen Tyttöjen Talo® kaiken toimintansa avulla opettamaan Tyttöjen Talon monikulttuuriselle asiakaskunnalle.

3 TIETOPERUSTA

Opinnäytetyön tilaajaorganisaationa toimiva Tyttöjen Talo toteuttaa toiminnassaan sekä sukupuolisensitiivistä tyttötyötä että monikulttuurista työtä. Sukupuolisensitiivinen ja monikulttuurinen tyttötyö onkin tämän opinnäytetyön tietoperustan ydintä. Tyttöjen Talon asiakkaat ovat usein myös muiden maahanmuuttajille suunnattujen palveluiden piirissä asiakkaina. Tästä syystä esittelen tietoperustassa pääpiirteittäin, minkä tyyppisiä nämä maahanmuuttajanuorille suunnatut kotoutumista edistävät palvelut ovat. Palveluissa esittelen sekä kaupungin että myös järjestöjen tarjoamia palveluita. Tyttöjen Talon toiminta kattaa koko Pirkanmaan, mutta työn rajauksen vuoksi keskityn palveluiden esittelyssä Tampereen alueelle, jossa Tyttöjen Talon toimipiste sijaitsee.

3.1 Sukupuolisensitiivinen tyttötyö

Tyttöyttä on tutkittu jo muutamia vuosikymmeniä ja sen tutkimiseen on olemassa oma tutkimussuuntauksensa, tyttötutkimus. Tutkimussuuntaus irrottautui omaksi tutkimusalueekseen 1970-luvun aikana naistutkimuksen ja nuorisotutkimuksen linkittyessä toisiinsa. Yleistyä se alkoi 1980-luvun lopun jälkeen. Tyttötutkimuksessa sukupuoli on keskeinen tutkimusta ohjaava elementti. Sukupuolen lisäksi tyttötutkimus keskittyy iän tutkimukseen. Tyttötutkimusta voidaan pitää naistutkimuksen pikkusiskona tai tyttärenä. (Ojanen, Mulari & Aaltonen 2011, 10-11.) Tyttötutkimusta ohjaavat elementit – sukupuoli ja ikä – huomioitiin myös tämän opinnäytetyön käytännön tutkimustyössä. Tutkimuksen kohderyhmässä

monikulttuurisuuden ohessa olennaista oli löytää naissukupuolta edustavia henkilöitä, jotka myös ikänsä puolesta sopivat kohderyhmään.

Sukupuolisensitiivistä työtä on tehty Suomessa 1990-luvulta alkaen. Sukupuolisensitiivistä työtä lähdettiin toteuttamaan 1990-luvun loppupuolella, jolloin huomattiin sukupuolisensitiivisen työn keskittyvän poikiin. Tyttöjen Talossa tehtävän työn voisi kategorisoida olevan sukupuolisensitiivistä sosiaalista nuorisotyötä. (Suomen Setlementtiliitto ry 2012, 7-9.)

Sukupuolisensitiivisyys nuorisotyössä merkitsee herkkyyttä huomioida sukupuolen vaikutukset nuoren elämässä. Sukupuolisensitiivistä työtä voidaan tehdä sekä poika-että tyttötyönä. Sukupuolisensitiivisessä tyttötyössä tunnustetaan erilaisia tyttönä olemisen tapoja. Suomen Setlementtiliitto ry:n mukaan sukupuolisensitiivisyys nuorisotyössä tarkoittaa, että sukupuolisensitiivistä työtä tekevä osaa huomioida sukupuolen vaikutukset nuorten kasvamisessa. Työotteessa pyritään purkamaan ja laajentamaan sukupuolirooleja ja sukupuolittuneita käyttäytymismalleja. (Suomen Setlementtiliitto ry 2015.)

Sukupuolisensitiivisessä tyttötyössä nähdään naiseus positiivisena voimavarana. Työssä autetaan tyttöjä ja nuoria naisia löytämään omannäköisensä naiseutensa. Siinä myös ymmärretään ja korostetaan sitä, että tyttöjen kipukohdat ovat pitkälti sukupuolisidonnaisia. Sukupuolisensitiivinen tyttötyö vaatii myös työntekijän omien arvojen ja normien tarkastelua liittyen sukupuolirooleihin ja niihin liittyviin stereotyyppioihin. Tyttötyössä - kuten kaikessa kasvatustyössä - työntekijän toiminta heijastaa hänen omia ennakkokäsityksiään ihmisestä, tiedosti työntekijä sitä itse tai ei. (Suomen Setlementtiliitto ry 2015; Lesojeff, Tervahauta, Purjo & Videnoja 2013, 64-67.) Tekemissani haastatteluissa todettiin, että Tyttöjen Talolle tullessa niin tytöt kuin yhteistyökumppanitkin tuntevat olonsa erittäin tervetulleiksi. Mielestäni tämä kuvastaa hyvin Tyttöjen Talon onnistunutta kasvatustyötä. Tytöt ja naiset toivotetaan Talolle lämpimästi tervetulleiksi täysin riippumatta heidän taustastaan.

Sukupuolisensitiivistä nuorisotyötä on määritelty eri tavoin. Veronika Honkasalo on teokseensa ”Tyttöjen kesken. Monikulttuurisuus ja sukupuolten tasa-arvo

nuorisotyössä” koonnut muutamia määrittelyitä. Erään määritelmän mukaan sukupuolisensitiivisyys nuorisotyössä tarkoittaa laajasti kaikilla yhteiskunnan tasoilla ja toiminnoissa tapahtuvaa sukupuolen huomioimista. Toisen määritelmän mukaan se tarkoittaa tietoisuutta yhteiskunnan naisiin ja miehiin kohdistuvista odotuksista sekä näiden odotusten muuttamista moninaisuutta sallivampaan suuntaan. Kolmannessa määritelmässä puhutaan sukupuoliherkkyydestä. Tässä määritelmässä sukupuolisensitiivistä työtä tekevällä tulee olla ensinnäkin työn tekemiseen tarvittavat teoreettiset tiedot. Sen lisäksi työtä tekevän tulee kyetä tunnistamaan nuorten elämässä läsnä olevia sukupuolistavia rakenteita sekä tunnistamaan ja kyseenalaistamaan omia sukupuoleen liittyviä ennako-oletuksiaan. (Honkasalo 2011, 93.) Sukupuoli-identiteetin muodostuminen on iso osa nuoren kehitystä. Nuorten kanssa työskentelevillä on eettinen velvoite tukea nuoren kasvua persoonalliseksi itsekseen. (Purjo 2012, 66-69.)

3.2 Sukupuolisensitiivinen tyttötyö Tyttöjen Talloissa

Sukupuolisensitiivistä Tyttöjen Talloilla tehtävää tyttötyötä on käsitelty myös aiemmissa Humanistisen ammattikorkeakoulun opinnäytetöissä. Työni tietoperusta käsittelee sukupuolisensitiivistä ja monikulttuurista tyttötyötä ja opinnäytetyöni käytännön toteutus tehtiin Tyttöjen Talolle. Näistä syistä halusin tuoda esiin käytännön kokemuksia myös muista Tyttöjen Talloista. Poimin aiempien opinnäytetöiden joukosta neljä Tyttöjen Talolle kohdistettua opinnäytetyötä, jotka esittelen lyhyesti.

Ensimmäinen opinnäytetyö on Anni-Reetta Sorellin ”Sankarittarien matka. Toiminnallisen pienryhmän mahdollisuudet vuorovaikutuksen rakentajana maahanmuuttaja- ja valtaväestön tyttöjen välillä”. Työssään Sorell kertoo Turun Tyttöjen Talolla järjestämästään toiminnallisesta pienryhmästä, johon osallistui sekä kantaväestön tyttöjä että monikulttuurisia tyttöjä. Sorellin tekemässä työssä tutkittiin tyttöjen välistä yhdessäoloa ja tutkimus osoitti, että nimenomaan toiminnallisuus helpottaa eri kulttuurien välistä kohtaamista. (Sorell 2012.) Myös Katja Siljamäki teki Turun Tyttöjen Talolle opinnäytetyönsä nimeltään ”Monikulttuurista tyttötyötä Turussa.

Turun Tyttöjen Talon vaikutukset maahanmuuttajataustaisten kävijöiden elämään”. Tässä työssä käsiteltiin nimensä mukaisesti sitä, millainen vaikutus Turun Tyttöjen Talolla on ollut maahanmuuttajataustaisten tyttöjen elämään. Opinnäytetyötään varten Siljamäki haastatteli maahanmuuttajataustaisia tyttöjä heidän kokemuksistaan. Työn tuloksissa hän käsitteli kolmea pääteemaa: suomen kieli ja sen oppiminen, sosiaaliset suhteet ja kulttuurien vuorovaikutus. Työn tulokset kertoivat, että tyttötyöllä on ollut positiivisia vaikutuksia tyttöjen kotoutumiseen, sosiaalisiin suhteisiin ja kulttuurien väliseen vuorovaikutukseen. (Siljamäki 2013.)

Kolmas Tyttöjen Talon toimintaa käsittelevä opinnäytetyö on Elina Kujalan työ nimeltään "Sukupuolisensitiivinen vapaaehtoistoiminta Tyttöjen Taloilla". Vapaaehtoistoiminta on tärkeässä roolissa Tyttöjen Talojen toiminnassa. Työ on mielenkiintoinen, sillä siinä tutkitaan Tyttöjen Talolla toteutettavaa vapaaehtoistoimintaa laajasti kaikkien vuonna 2014 Suomessa toimineiden Tyttöjen Talojen kokemusten pohjalta. Tutkimuksessa selvitettiin Tyttöjen Talojen yhteisiä käytäntöjä ja kehittämiskohteita. (Kujala 2014.)

Neljäs opinnäytetyö on Riikka Ylikauppilan ja Salla Seppälän opinnäytetyö "Mimmistä Mummoksi. Naiseudenpolkua etsimässä. Tutkimus Kuopion Tyttöjen Talolla toteutetusta Naiseudenpolusta". Opinnäytetyössä Ylikauppila ja Seppälä toteuttivat erilaisin toiminnallisina menetelmin tytöille ja naisille suunnatun naiseutta käsittelevän naiseudenpolun, jonka teemat olivat: kasvu ja kehitys, monikulttuurisuus, yksinäisyys, median luoma naiskuva, seurustelu ja seksuaalisuus. Naiseudenpolun kiersi muutaman päivän ajan noin 130 tyttöä ja naista teini-ikäisistä mummoikäisiin. (Ylikauppila & Seppälä 2012.)

Edellä mainittujen opinnäytetöiden tuloksien valossa kyseisissä Tyttöjen Talojen toiminnoissa on paljon yhtäläisyyksiä Tampereen Tyttöjen Talo®:n toiminnan kanssa. Sorellin mainitsema toiminnallisuus on vahvasti mukana myös Tampereen Tyttöjen Talo®:lla sekä Siljamäen esiin tuomista Tyttöjen Talon positiivisista vaikutuksista tyttöjen kotoutumiseen, sosiaalisiin suhteisiin ja kulttuurien väliseen vuorovaikutukseen saatiin tekemäni kyselyn ja haastatteluiden kautta hyvin samansuuntaisia viitteitä. Kujalan työssään käsittelemä vapaaehtoistoiminta on myös

Tampereen Tyttöjen Talo®:n toiminnassa vahvasti mukana esimerkiksi läksyryhmän käytännön toteuttamisessa, sekä Ylikauppilan ja Seppälän naiseudenpolun teemoista etenkin monikulttuurisuus näkyy vahvasti myös Tampereen Tyttöjen Talo®:n arjessa. (Sorell 2012; Siljamäki 2013; Kujala 2014; Ylikauppila ym. 2012.)

3.3 Monikulttuurisuuden käsitteistöä

Opinnäytetyöni tutkimuskysymys kohdistuu nimenomaan monikulttuurisiin nuoriin, joita Tyttöjen Talon asiakaskunnasta on noin yksi kolmesta. Tästä syystä koin jo varhaisessa työn suunnitteluvaiheessa tarpeelliseksi selvittää, mitä monikulttuurisuudella tarkoitetaan. Muun muassa Honkasalon teoksessa ”Tyttöjen kesken. Monikulttuurisuus ja sukupuolten tasa-arvo nuorisotyössä” käsitellään termistöä liittyen monikulttuurisuuteen ja maahanmuuttajuuteen. Kuten Honkasalo tuo esiin, ei termi maahanmuuttajatyttö ole mitenkään yksiselitteinen. Maahanmuuttajatyttö-termin rinnalla voidaan yhtä hyvin käyttää termiä monikulttuurinen tyttö. Keskeistä ja yhteistä näille kahdelle termille on sukupuolen ja monikulttuurisuuden rinnakkaisuus ja limittäisyys. (Honkasalo 2011, 24-30.) Keskusteltuani termistöstä opinnäytetyöni tilaajan kanssa päätin käyttää oman opinnäytetyöni kyselytutkimuksessa termin maahanmuuttajatyttö sijaan termiä monikulttuurinen tyttö, joka on mielestäni sävyiltään asiallisempi, kuin ensimmäisenä mainittu. Termi maahanmuuttajatyttö kuulostaa omaan korvaani leimaavalta ja ainakin pyrin olemaan loukkaamatta Webropol-kyselyn vastaanottajia sekä haastateltavia, enkä siitä syystä leimaavan kuuloisia termejä käytä. Samaa ajatusta liittyen maahanmuuttajatyttö-termin leimaavuuteen tukee myös Veronika Honkasalon teos, jossa hän tuo esiin termien maahanmuuttajatyttö ja -tyttöys sisältävän monimuotoisia kiistoja ja moraalisia latauksia, jotka liittyvät sukupuoleen, kulttuuriin eroihin ja sukupolviin. (Honkasalo 2011, 25.)

Monikulttuurisissa ympäristöissä – kuten Tyttöjen Talolla - työskentelevän on hyvä olla tietoinen maahanmuuttoon liittyvästä termistöstä. Myös itse monikulttuuriseen ympäristöön opinnäytetyöni tehneenä koin termistön tuntemuksen olleen perusedellytys tutkimuksen onnistumiseen. Muun muassa Maahanmuuttovirasto

määrittelee keskeisiä maahanmuuttoon liittyviä termejä ja toimikin määritelmien avaamisessa itselleni hyvänä apuna. Viraston määritelmän mukaan maahanmuuttaja-termiä voidaan käyttää yleiskäsitteenä sellaisesta henkilöstä, joka muuttaa maasta toiseen mistä tahansa syystä. Suomessa ulkomaalaisesta puhuttaessa tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole Suomen kansalainen. Pakolainen-termi tarkoittaa ulkomaalaista, joka on joutunut perustellusti pelkäämään tulevansa vainotuksi esimerkiksi uskontonsa, kansallisuutensa, alkuperänsä tai muun vastaavan syyn vuoksi. Kiintiöpakolainen taas on pakolainen, jolle on pakolaiskiintiön puitteissa myönnetty maahantulolupa. Paluumuuttajasta puhuttaessa tarkoitetaan Suomeen palaavaa ulkosuomalaista. Siirtolainen-termiä voidaan käyttää sekä maahanmuuttajasta että maastamuuttajasta. Siirtolainen on siis henkilö, joka muuttaa maasta toiseen tarkoituksenaan rakentaa uudessa maassa itselleen uuden elämän. Turvapaikanhakija on henkilö, joka hakee turvapaikkaa vieraasta maasta. Pakolaiseksi turvapaikanhakija muuttuu siinä vaiheessa, jos hänelle turvapaikka vieraasta maasta myönnetään. (Maahanmuuttovirasto 2015.)

3.4 Monikulttuurinen Suomi

Umayya Abu-Hanna kertoo kirjassaan "Alienin silmin" elävästi kokemuksistaan siitä lähtien, kun hän 1980-luvulla parikymppisenä saapui Suomeen maahanmuuttajana. Hän koki alkuaikoina eläneensä tavallaan kahta erillistä elämää. Toisaalta hänen elämänsä koostui tapahtumista Suomessa ja toisaalta taas samaan aikaan hän kantoi mukanaan elämäkokemuksiaan ja kulttuuriaan lähtömaastaan Israelista. (Abu-Hanna 2014.) Tekemissäni haastatteluissa haastateltava toivat esiin monikulttuurisista tytöistä samansuuntaisia huomioita. Osa monikulttuurisista tytöistä joutuu elämään kahden kulttuurin ristipaineessa etenkin silloin, jos oma alkuperäinen kulttuuri on kovin kaukana suomalaisesta kulttuurista.

Suomessa on alettu puhua monikulttuurisuudesta vasta 1990-luvulta lähtien, jolloin maahanmuuttajaväestön määrä Suomessa kasvoi nopeasti. Monikulttuurisuutta kuvaileva käsite tarkoittaa käytännössä sitä, että tietyssä maassa asuu useisiin kansoihin tai etnisiin ryhmiin kuuluvia erilaisista kulttuuritaustoista tulevia ihmisiä.

(Puuronen 2011, 254-255.) Monikulttuurisuudella tarkoitetaan lyhyesti ilmaistuna yhteiskunnan etnistä ja kulttuurista monimuotoisuutta (Nieminen 2014, 22). Tämä monimuotoisuus näkyy myös opinnäytetyöni kyselytutkimuksen tuloksista. Kyselyyn vastanneiden organisaatioiden toiminnassa mukana olevat tytöt omaavat kielitaitoa laidasta laitaan. Tyttöjen taitamat kielet on eritelty tutkimustuloksissa tämän opinnäytetyön kappaleessa 5.1.

Suomalainenkin on monikulttuurinen siinä mielessä, että Suomessa asuu monien eri kulttuurien edustajia. Maahanmuuttajat kuuluvat Suomessa vähemmistöön riippumatta siitä, onko heille myönnetty kansalaisuutta vai ei. Maahanmuuttajien ohella Suomen vähemmistöihin kuuluvat suomenruotsalaiset ja saamelaiset sekä niin sanotut vanhat vähemmistöt, eli romanit, juutalaiset, tataarit ja vanha venäläinen vähemmistö. (Puuronen 2011, 261.)

Suomalaisella tarkoitetaan henkilöä, joka puhuu äidinkielenään suomea. Toisaalta suomalaisella voidaan yhtä hyvin tarkoittaa myös Suomen kansalaista. Jälkimmäisessä tapauksessa tähän joukkoon lasketaan kuuluvaksi myös muita kuin äidinkielenään suomea puhuvia. Käytännössä Suomen kansalaisiin kuuluu myös suuri joukko maahanmuuttajia, heidän lapsiaan ja lapsenlapsiaan. Suurin osa Suomeen tulleista maahanmuuttajista saapuu Venäjältä, Virosta, Somaliasta, Kaakkois-Euroopasta ja Aasian maista. Osa maahanmuuttajista saapuu Suomeen pakolaisina. (Tervomaa 2015, 15-16.)

Suomen viralliset kielet ovat suomi ja ruotsi. Vieraista kielistä eniten Suomessa puhutaan venäjää, viroa, somalia, englantia ja arabiaa (Tervomaa 2015, 16). Suomen kieltä pidetään yleensä vaikeana verrattuna moniin muihin kieliin. Suomen kielen oppimiseen vaikuttaa muun muassa oppijan oma äidinkieli. Usein pätee se, että mitä kauempaa Suomesta kielen oppija tulee, sitä enemmän aikaa hän tarvitsee kielen oppimiseen ja sitä enemmän hänellä on opittavaa. (Opetushallitus 2011, 26.) On luonnollista, että mitä enemmän kieltä ympärillään kuulee, sen nopeammin sitä oppii (Opetushallitus 2011, 25). Tämän tiedon valossa monikulttuuristen tyttöjen tavoittaminen Tyttöjen Talon toiminnan piiriin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa

maahan muuttamisen jälkeen hyödyttää tyttöjä. Suomen kielen oppiminen nopeasti nopeuttaa samalla osaltaan myös tyttöjen kotoutumista.

Veronika Honkasalo tuo esiin teoksessaan ”Tyttöjen kesken – Monikulttuurisuus ja sukupuolten tasa-arvo nuorisotyössä”, että monikulttuuriseksi nuoreksi voidaan laskea monenlaisen taustan omaavia nuoria. Nuori voi olla monikulttuurinen esimerkiksi silloin, jos ainakin toinen hänen vanhemmistaan on syntynyt ulkomailla. Monikulttuurinen nuori itse on saattanut syntyä joko Suomessa tai Suomen ulkopuolella. Hän on saattanut saapua Suomeen yksin tai perheen kanssa. Mahdollista on myös, että nuori on monikulttuurinen kaksikulttuurisen avioliiton kautta synnyttyään tai vaikkapa adoption kautta. (Honkasalo 2011, 24-30.)

Monikulttuurisuus näkyy myös suomalaisissa oppilaitoksissa. Opetushallituksen mukaan joissain suomalaisissa oppilaitoksissa saattaa olla opiskelijoita jopa 70-90 eri lähtömaasta. Karkeasti kulttuurit voidaan jakaa kahteen osaan: länsimaiseen, eli yksilökeskeiseen kulttuuriin, johon Suomikin kuuluu, ja itämaiseen, eli yhteisökeskeiseen kulttuuriin. Yhteisökeskeisessä kulttuurissa perhettä ja sukua pidetään tärkeänä, kun taas länsimainen kulttuuri turvaa enemmänkin yksilön oikeuksia. (Opetushallitus 2011, 59.) Kulttuurisensitiivisessä työssä otetaan huomioon henkilön kulttuuritausta ja ymmärretään eri kulttuurien erityispiirteitä. Kulttuurisensitiivisessä työssä ymmärretään, ettei kulttuuri ole ainoastaan etnisyyttä, vaan myös paljon muuta. Työssä ymmärretään myös se, ettei kaikkia maahanmuuttajia mitenkään voi käsitellä yhtenä ryhmänä. (Suomen Setlementtiliitto ry 2015.) Samaa ajatusta tuotiin esiin tekemissäni haastatteluissa, joissa todettiin, ettei tyttöjä mitenkään voida niputtaa yhteen nippuun. Haastatteluissa tuotiin esille myös yhteisökeskeiseen kulttuuriin liittyviä erityispiirteitä; muun muassa sitä, etteivät yhteisökeskeisestä kulttuurista lähtöisin olevat tytöt välttämättä pääse liikkumaan vapaa-ajan toimintoihin yksin etenkin ilta-aikaan.

Monikulttuurisuus näkyy vahvasti myös Tampereella, jossa Tampereen Tyttöjen Talo®:n toimipiste sijaitsee. Tampereella asuu yli 9 400 ulkomaan kansalaista. Nämä kansalaiset tulevat noin 125 eri valtiosta. Tampereella puhutaan noin 130 eri kieltä. Suomen ja ruotsin kielen jälkeen eniten puhutaan muun muassa venäjää, arabiaa,

englantia, viroa, kiinaa, persiaa, kurdia, vietnamia, turkkia, saksaa ja albaniaa. (Tampereen kaupunki 2015a.) Tamperelaisista noin 14 000, eli noin kuusi prosenttia kaikista tamperelaisista, puhuu äidinkielenään jotain muuta kieltä kuin suomea tai ruotsia (Tampereen kaupunki 2014, 3). Näitä edellä mainittuja sekä kyselyni tutkimustuloksista saatuja kielitaitoa koskevia tietoja voidaan tarvittaessa hyödyntää muun muassa Tyttöjen Talon toimintaa esittelevien materiaalien kääntämisen suunnittelussa.

3.5 Maahanmuuttajille suunnattu koulutus Tampereella

Tyttöjen Talolta saamani tiedon mukaan iso osa Tyttöjen Talon monikulttuurisista asiakkaista käy koulua. Maahanmuuttaja, joka on oppivelvollisuusiässä, on oikeutettu peruskoulutukseen aivan samalla tavalla kuin kantasuomalainen. Perusopetusta järjestetään joko yleisopetuksessa tai vaihtoehtoisesti perusopetukseen valmistavana opetuksena. Tavoitteena on kartuttaa oppivelvollisuusiässä olevan henkilön suomen tai ruotsin kieltä. Koulun opetuskieli on yleisimmin suomi tai ruotsi, mutta opetusta voidaan antaa tämän lisäksi myös maahanmuuttajan omalla äidinkielellä. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2015.)

Aikuisten maahanmuuttajien kohdalla pyritään turvaamaan työelämässä tarvittava koulutus jatkokoulutuksineen. Tämän lisäksi tavoitteena on antaa maahanmuuttajille valmiuksia työelämää varten. Lukiossa maahanmuuttaja voi opiskella suomen tai ruotsin kieltä ”suomi tai ruotsi toisena kielenä” -oppimäärän mukaan sekä omaa äidinkieltään. Maahanmuuttajille järjestetään myös ammatilliseen peruskoulutukseen valmistavaa koulutusta. Sen tavoitteena on nimensä mukaisesti valmistaa maahanmuuttajaa tuleviin ammatillisiin opintoihin antamalla tarvittavaa opetusta muun muassa kieliopintojen ja kulttuuristen opintojen muodossa. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2015.) Peruskoulutuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen lisäksi maahanmuuttajilla on mahdollisuudet opintoihin korkeakouluissa, ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa. Ammattikorkeakouluissa järjestetään myös ammattikorkeakouluopintoihin valmentavaa koulutusta. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2015.)

Maahanmuuttajille suunnattua koulutusta tarjoaa Tampereella muun muassa Tampereen aikuislukio ja Tampereen seudun ammattiopisto Tredu. Tampereen aikuislukio tarjoaa opetusta oppivelvollisuusiän ylittäneille maahanmuuttajille, joilta puuttuu suomalainen perusopetuksen päättötodistus. Opintoja järjestetään lähiopetuksena tällä hetkellä iltapäivisin maanantaista torstaihin. Tredu sen sijaan tarjoaa nuorten maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavaa koulutusta 17-25 -vuotiaalle suomea taitamattomille maahanmuuttajille, nuorten maahanmuuttajien ohjaavaa koulutusta, maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistavaa koulutusta, maahanmuuttajien jatko-opintoihin valmentavaa koulutusta sekä valmentavaa ja kuntouttavaa opetusta ja ohjausta, jossa opiskelija saa monipuolisesti tietoa eri ammateista ja koulutusmahdollisuuksista. (Tampereen aikuislukio 2015; Tredu 2015.)

3.6 Maahanmuuttajien kotoutumista edistävät palvelut Tampereella

Tampereen Tyttöjen Talo®:n toimipiste sijaitsee Tampereella, mutta toimintaan ovat tervetulleita tytöt ja naiset ympäri Pirkanmaata. Pirkanmaan maakunnassa on 22 kuntaa, joista 11 on kaupunkeja. Pirkanmaan kuntia ovat Akaa, Hämeenkyrö, Ikaalinen, Juupajoki, Kangasala, Kihniö, Lempäälä, Mänttä-Vilppula, Nokia, Orivesi, Parkano, Pirkkala, Punkalaidun, Pälkäne, Ruovesi, Sastamala, Tampere, Urjala, Valkeakoski, Vesilahti, Virrat ja Ylöjärvi. (Pirkanmaan liitto 2015.) Tilastokeskuksen tuoreimpien saatavilla olevien, eli vuoden 2014, tilastojen mukaan Pirkanmaan maakunnan 503 382 asukkaasta ulkomaan kansalaisia oli 13 738. Tampereen kaupungin 223 004 asukkaasta ulkomaan kansalaisia vuoden 2014 lopulla oli 9 442. (Tilastokeskus 2015.)

Laki maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta määrittelee kunnan vastuuksi kotouttamisohjelman laatimisen, sen toimeenpanon, kehittämisen, toteutumisen ja vaikutusten seurannan (Tampereen kaupunki 2014, 3). Kotouttamislakia sovelletaan sellaiseen henkilöön, jolla on Suomessa voimassa oleva oleskelulupa sekä sellaiseen henkilöön, jonka oleskeluoikeus on rekisteröity tai

henkilöön, jolle on myönnetty ulkomaalaislain mukainen oleskelukortti (Tampereen kaupunki 2014, 4; Finlex 2004). Tampereen Tyttöjen Talo®:n kotipaikan, eli Tampereen kaupungin, voimassaoleva kotouttamisohjelma on tehty vuosille 2014-2025. Kotouttamisohjelman visiossa painotetaan muun muassa ennaltaehkäiseviä palveluita. Tampereen kaupunki tukee myös Tampereen Tyttöjen Talo®:n toimintaa pysyväisluontoisen avustuksen muodossa. Muita kyseisenlaisen avustuksen piirissä olevia palveluita ovat maahanmuuttajapojille kohdennettu Kølvi-toiminta sekä nuorisokahvila Uniikki. Kaikki edellä mainitut tahot tavoittavat paljon maahanmuuttajataustaisia nuoria. (Tampereen kaupunki 2014, 5, 9-10.)

Tampereen kaupunki järjestää maahanmuuttajille myös muita palveluita. Tampereen Tyttöjen Talo®:n asiakkaat ovat usein asiakkaina myös kaupungin palveluiden piirissä. Esittelen tässä yhteydessä, millaisia nämä palvelut ovat. Eräs esimerkki kaupungin tarjoamista palveluista on Maahanmuuttajainfo Mainio. Se tarjoaa maahanmuuttajille opastusta muun muassa asumiseen, työhön, koulutukseen, opiskelulupiin sekä sosiaali- ja terveystaloihin liittyvissä asioissa. Mainiossa palvelee asiakkaita yli kymmenellä eri kielellä yleisimpien neuvontakielien ollessa suomen lisäksi venäjä, kiina, englanti, dari, kurdi ja arabia. Perheryhmäkoti Satakielessä sen sijaan asuu ilman huoltajia Suomeen saapuneita oleskeluluvan saaneita alaikäisiä nuoria ja lapsia. Satakieli omalta osaltaan tukee lasten kotoutumista.

Kotouttavan sosiaalityön palvelut Tampereella tukevat pakolaisia ja paluumuuttajia Tampereelle muuton alkuvaiheessa, mikäli henkilön kotikunta on ollut Suomessa maksimissaan kolmen vuoden ajan. Kotouttavan sosiaalityön asiakkaille tehdään suomalaiseseen yhteiskuntaan sopeutumista edistävä kotoutumissuunnitelma. Pakolaisille järjestetään myös terveystarkastukset sekä terveydenhuolto Tampereen kaupungin toimesta. Tampereen kaupungin lasten ja nuorten terveystalouksista on saatavilla maahanmuuttajille suunnattuja palveluesitteitä ennaltaehkäisevästä terveydenhuollosta suomen kielen lisäksi arabian, englannin, kurdin, persian, somalin ja venäjän kielillä. Itsenäisesti Tampereelle muuttavien ja oleskeluluvan saaneiden sosiaalipalvelut hoidetaan alueellisilla sosiaaliasemilla lapsiperheiden sosiaalityön tai aikuissosiaalityön kautta. Kiintiöpakolaisten ja paluumuuttajien sosiaalipalvelut

hoidetaan kotouttavan sosiaalityön palvelut -yksikössä. (Infopankki 2015; Tampereen kaupunki 2015b; Tampereen kaupunki 2015c; Tampereen kaupunki 2015e; Tampereen kaupunki 2015f.)

Uusille tamperelaisille maahanmuuttajille järjestetään aina alkukartoitus, joka sisältää alkuhaastattelun ja tarvittaessa kielitestin ja osaamiskartoituksen. Haastattelussa selvitetään muun muassa maahanmuuttajan koulutustaustaa, työkokemusta ja kielitaitoa. Alkukartoituksessa maahanmuuttaja saa tietoa muun muassa suomen kielen opiskelusta, työllistymisestä, kouluttautumisesta ja palveluista. Alkukartoitus tehdään henkilön tilanteesta riippuen Pirkanmaan TE-toimistossa, Tampereen Maahanmuuttajainfo Mainiossa, sosiaalitoimistoissa tai kotouttavan sosiaalityön palveluissa. (Infopankki 2015; Työ- ja elinkeinoministeriö 2013; Tampereen kaupunki 2015d.)

3.7 Maahanmuuttajien kotoutumista edistävä järjestötoiminta Tampereella

Tampereen Tyttöjen Talo®:n lisäksi myös muut järjestöt järjestävät Tampereella toimintaa maahanmuuttajanuorille. Tuon tässä luvussa esiin esimerkinomaisesti, millaisia palveluita heille on tarjolla. Osassa näistä palveluista on yhtäläisyyksiä Tyttöjen Talon tarjoamiin palveluihin. Eräs tunnetuista järjestöistä Tampereella on Punainen Risti. Punaisen Ristin Hämeen piiri kattaa Pirkanmaan ja siten myös Tampereen. Hämeen piiri järjestää vapaaehtoisvoimin monikulttuurisuustoimintaa, jonka tavoitteena on tukea eri kulttuureista tulevien ihmisten tasavertaista kohtaamista. Käytännössä toiminta voi olla esimerkiksi vastaanottokeskuksiin tutustumista, nuorisokahvilatoimintaa tai tukihenkilötoimintaa. Tukihenkilötoiminta on ystävätoimintaa, jossa vapaaehtoiset työntekijät ja maahanmuuttajat toimivat ystäväpareina ja sopivat keskenään toimintaa omien aikataulujensa ja kiinnostuksenkohteidensa mukaan. Punaisen Ristin Hämeen piiri järjestää yhteistyössä eri kirjastojen kanssa lisäksi maksutonta kielikahvilatoimintaa, joihin suomen kieltä opettelevan on mahdollista osallistua. Toimintaan ovat tervetulleita myös suomen kieltä äidinkielenään puhuvat. Tätä kautta maahanmuuttajien on mahdollista myös luoda ystävyysuhteita. (Punainen Risti 2015.)

Punaisen Ristin lisäksi myös Mannerheimin Lastensuojeluliiton Tampereen osasto ry järjestää toimintaa maahanmuuttajille. Eräs esimerkki tällaisesta toiminnasta on naisystäväksi maahanmuuttajaäidille -toiminta. Toiminnassa vapaaehtoiset naispuoliset vapaaehtoistyöntekijät sopivat yhdessä ystäväparinsa, eli maahanmuuttajaäidin, kanssa yhteistä järjestön tavoitteiden mukaista tekemistä. Tekeminen voi olla aivan arkipäiväistä toimintaa, kuten tapaamista leikkipuistossa tai kaupungilla ja ystävätoimintaan voi ottaa myös lapset mukaan. Toiminnan avulla pyritään edesauttamaan maahanmuuttajaäitien kotoutumista Suomeen. (Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2015.)

Hiukan toisen tyyppinen esimerkki maahanmuuttajille suunnatusta järjestötoiminnasta on Tampereen NNKY, joka järjestää maahanmuuttajanaيسille suunnattua kulttuuri- ja keskusteluryhmätoimintaa. Toiminnan tavoitteena on muun muassa edesauttaa maahanmuuttajanaisten suomen kielen oppimista, edistää osallisuutta sekä auttaa yhteiskuntataitojen oppimisessa. (Tampereen NNKY 2015.) Myös monikulttuurisille perheille järjestetään monipuolista toimintaa. Yhtenä esimerkkinä tällaisesta toiminnasta on Parasta Lapsille Tampereen osasto ry:n järjestämät kesäleirit. Ne on tarkoitettu Tampereen seudun monikulttuurisille lapsiperheille ja koko perhe on niihin tervetullut osallistumaan. (Parasta Lapsille 2015.)

Tampereella toimii myös useita maahanmuuttajien itsensä perustamia järjestöjä. Iso osa järjestöistä pohjaa toimintansa osallistujien alkuperäiseen kulttuuristaustaan. Tällaisia järjestöjä ovat muun muassa Tampereen Islamin Yhdyskunta ry, Tampereen Eesti Klubi ry, Tampereen Venäläinen Klubi ry ja Pirkanmaan Somaliyhdistys ry. (Tampereen Islamin Yhdyskunta ry 2015; Tampereen Eesti Klubi ry 2015; Tampereen Venäläinen Klubi ry 2015; Pirkanmaan Somaliyhdistys ry 2015.)

4 OPINNÄYTETYÖN MENETELMÄT

Opinnäytetyöni käytännön toteutus koostuu taustatyöstä sekä Webropol-kyselystä ja kasvotusten toteutetuista neljästä teemahaastattelusta, jotka toteutettiin yksilöhaastatteluina.

4.1 Taustatyö

Opinnäytetyöni taustatöihin kuului ensinnäkin tutustuminen Tyttöjen Taloon. Organisaation toimintaan tutustuin aluksi internetin kautta. Yhteistyöstä sopimisen jälkeen tapasimme tilaajaorganisaation kanssa kasvotusten Tampereen toimipisteessä useita kertoja sekä olimme yhteydessä puhelimitse ja sähköpostitse. Kullakin kerralla sain hyödyllistä taustatietoa Tyttöjen Talon toiminnasta ja tavoitteista.

Webropol-kyselyn kohderyhmää varten sain tilaajaorganisaatiolta tietooni parisenkymmentä sellaista tahoa, joille voisin kyselyn lähettää. Omaan taustatyöhöni kuului selvittää, mitä sellaisia yhdistyksiä ja yhteistyökumppaneita Pirkanmaan alueella on, joiden kautta Tyttöjen Talo voisi mahdollisesti saada asiakkaita. Käytännössä erinomaisena työvälineenä tässä yhteydessä toimi internet. Pysin tekemään tämän työvaiheen huolellisesti ja tavoitteenani oli löytää niin paljon mahdollisia yhteistyökumppaneita, kuin mahdollista. Tämän taustatyön tuloksena löysin tilaajaorganisaatiolta saamani yhteistyötahot mukaan lukien Pirkanmaan alueelta 118 sellaista tahoa, jotka mielestäni sopivat tähän tarkoitukseen.

Tutustuin myös kirjallisuuteen, jossa pääteemat pyörivät sukupuolisensitiivisen tyttötyön ja monikulttuurisuuden ympärillä. Selvitin myös pääpiirteittäin, millaista toimintaa on niillä tahoilla, joista monikulttuurisia tyttöjä aiemmin on tyttötyön pariin ohjattu. Taustatyönä harjoittelin lisäksi Webropol-työkalun käytön tulevaa kyselyä varten.

4.2 Webropol-kysely

Työstin tutkimusongelman käsittelyyn sopivan Webropol-kyselyn, jonka lähetin 118 vastaanottajalle sähköpostitse. Vastaanottajat koostuivat Tyttöjen Talon nykyisistä ja mahdollisista tulevista yhteistyökumppaneista. Kyselyn tavoitteena oli selvittää, mitä väyliä pitkin Tyttöjen Talon toiminta voisi tavoittaa entistä enemmän monikulttuurisia tyttöjä ja nuoria naisia. Tavoitteena oli myös kartoittaa Tyttöjen Talon nykyisten ja mahdollisten tulevien yhteistyökumppaneiden näkemyksiä, halukkuutta ja toiveita koskien toimivaa ja hyvää yhteistyötä Tyttöjen Talon kanssa. Webropol-kysely oli auki kahdentoista päivän ajan toukokuussa 2015. Kyselyyn sain 25 vastausta vastausprosentin ollessa näin noin 21 prosenttia.

Kyselyn kysymyksiä suunnitellessani pidin mielessäni tutkimuskysymykset. Mistä monikulttuuriset tytöt tavoitetaan ja saadaan mukaan Tampereen Tyttöjen Talon toimintaan? Mitkä kanavat ovat tehokkaimpia? Miten niitä saataisiin vielä toimivammiksi? Näihin tutkimuskysymyksiin pyrin saamaan vastauksia selvittämällä muun muassa, minkä verran vastaajien edustamien organisaatioiden toiminnassa on mukana ikänsä ja sukupuolensa puolesta kohderyhmään kuuluvia henkilöitä. Selvitin myös, kuinka suurella osalla heistä on monikulttuurista taustaa.

Kyselyssä pyysin vastaajien näkemyksiä siitä, millaista toimintaa Tyttöjen Talon kannattaisi monikulttuurisille tytöille järjestää ja millaisina ajankohtina. Tiedustelin myös olisiko vastaajilla tai heidän edustamillaan organisaatioilla kiinnostusta toimia yhteistyössä Tyttöjen Talon kanssa. Jos kiinnostusta löytyi, pyysin saada tietää millaisia toiveita tälle yhteistyölle olisi. Halusin kyselyn avulla selvittää myös, minkä verran vastaajien keskuudessa oli tuntemusta Tyttöjen Talon toiminnasta jo entuudestaan. Tästä syystä sisällytin kyselyyn erillisen osion, jossa kysymykset koskivat mahdollista aiempaa yhteistyötä Tyttöjen Talon kanssa.

Kyselyyn oli mahdollista vastata täysin nimettömästi tai vaihtoehtoisesti jättää yhteystietonsa ja ilmaista kiinnostuksensa Tyttöjen Talon kanssa tehtävää yhteistyötä kohtaan. Mikäli vastaaja oli kiinnostunut joko Tyttöjen Talolle suuntautuvasta tai oman organisaationsa tiloissa tapahtuvasta maksuttomasta esittelykäynnistä, oli hänen tässä yhteydessä mahdollisuus tuoda se esiin.

Lähetin kyselyn vastaanottajille sähköpostitse. Sähköpostin otsikkona oli: ”Kysely koskien nuoria – 15.5. mennessä vastanneiden kesken arvotaan Reino tai Aino -tossut”. Sähköposti sisälsi saatekirjeen ja henkilökohtaisen linkin Webropol-kyselyyn (Liite 1). Kyselyssä kartoitin neljää eri teemaa; taustatiedot organisaatiosta ja kyselyyn vastaajasta, aiempi yhteistyö Tyttöjen Talon kanssa, monikulttuuristen tyttöjen ja nuorten naisten tavoittaminen ja tuleva yhteistyö Tyttöjen Talon kanssa.

Taustatieto-osuudessa selvitin, mitä alaa vastaajan edustama organisaatio edustaa, millä paikkakunnalla organisaatio toimii sekä kyselyn vastaajan yhteystiedot. Yhteystietojen jättäminen oli vapaaehtoista. Kysyin myös vastaajilta, ovatko he aiemmin kuulleet Tyttöjen Talon toiminnasta tai olleet Talon kanssa yhteistyössä. Mikäli yhteistyötä oli ollut, pyysin tarkempaa selvitystä, millaisesta yhteistyöstä oli kyse.

Selvitin, onko vastaajan edustaman organisaation toiminnassa ylipäätään mukana 12-28 -vuotiaita tyttöjä ja naisia. Mikäli oli, pyysin vastaajaa arvioimaan kuinka suurella osalla heistä on monikulttuurista taustaa. Selvitin myös, mitä kieliä kyseiset tytöt puhuvat. Pyysin vastaajia arvioimaan, millaisen Tyttöjen Talon tarjoaman toiminnan he uskoisivat hyödyttävän monikulttuurisia tyttöjä sekä sitä, mihin aikaan tapahtuvasta toiminnasta he uskoisivat olevan tytöille eniten hyötyä.

Kysyin myös, kokeeko vastaaja, että tyttöjä olisi hyvä ohjata mukaan Tyttöjen Talon toimintaan. Jos hän vastasi myöntävästi, kysyin vielä hänen toiveistaan koskien hyvää ja toimivaa yhteistyötä Tyttöjen Talon kanssa. Kysyin myös vastaajilta haluaisivatko he tietää lisää Tyttöjen Talon toiminnasta. Tähän kysymykseen myöntävästi vastanneilta selvitin, millä tavalla lisätietoa toivottaisiin. Kyselyn lopuksi annettiin vielä mahdollisuus vapaaseen sanaan, jolloin vastaajat saivat tuoda esiin mitä tahansa aiheeseen liittyvää (Liite 2). Kyselyn täyttämisen jälkeen vastaajalle näkyi vielä kiitosviesti (Liite 3).

4.3 Teemahaastattelut

Teemahaastattelujen tarpeen ja toteuttamisen päätin lopullisesti siinä vaiheessa, kun kävin läpi Webropol-kyselyn vastauksia. Totesin, että kyselyn avulla päästiin tutkimuskysymyksiä ajatellen oikeiden asioiden äärelle. Koin kuitenkin kyseisten teemojen vaativan vielä syventämistä. Teemahaastatteluiden suunnittelua varten järjestimme Tyttöjen Talon kanssa jälleen tapaamisen, jossa lisäksi oli mukana toiminnanjohtaja sekä monikulttuurisesta tyttötyöstä vastaava ohjaaja. Tapaamisessa pohdimme yhdessä teemahaastatteluissa esitettäviä kysymyksiä sekä sitä, keille haastattelut tullaan kohdistamaan. Haastateltavaksi valikoitui neljä haastateltavaa Tyttöjen Talon nykyisten ja mahdollisten tulevien yhteistyökumppaneiden joukosta. Kaikki haastateltavat olivat eri organisaatioista. Haastateltavien henkilötiedot sekä organisaatioiden tiedot pysyvät tässä yhteydessä nimettöminä. Lähestyin haastateltavia sähköpostitse, jonka jälkeen sovimme puhelimitse tarkemmista haastatteluajoista. Sähköpostin otsikkona oli ”Henkilökohtainen kutsu haastatteluun” (Liite 4).

Teemahaastatteluiden tavoitteena oli selvittää vastaajien näkemyksiä perustuen heidän omiin kokemuksiinsa monikulttuuristen tyttöjen ja Tyttöjen Talon kanssa. Teemat liittyivät sekä Tyttöjen Talon asiakaskuntaan - eli tässä yhteydessä monikulttuurisiin tyttöihin - että Tyttöjen Taloon toimijana. Haastatteluissa pyrittiin selvittämään, olisiko tarvetta Tyttöjen Talon järjestämälle toiminnalle, joka on suunnattu ainoastaan monikulttuurisille tytöille. Samalla käsiteltiin myös olisiko tarvetta toiminnalle, joka on suunnattu aivan vasta Suomeen muuttaneille tytöille. Vastaajien joukossa oli tietämystä monikulttuuristen tyttöjen arkiviikkojen aikatauluista yleisellä tasolla. Haastatteluissa pyrittiinkin selvittämään mahdollisimman tarkasti monikulttuuristen tyttöjen aikatauluja. Tavoitteena oli saada haastatteluiden kautta sellaista tietoa, josta olisi hyötyä Tyttöjen Talon toiminnan sisällön ja aikataulujen kehittämisessä.

Teemahaastatteluissa keskusteltiin myös sellaisista haastavista tilanteista, joissa monikulttuuriset tytöt eivät pääse mukaan Tyttöjen Talon toimintaan perheenjäsentensä vastustuksen vuoksi. Pohdittiin olisiko tällaiselle tilanteelle jotain tehtävissä ja jos, niin mitä. Tavoitteena oli saada vastaajien näkemyksiä ja vinkkejä

siihen, mitä Tyttöjen Talo voisi itse tehdä edesauttaakseen tyttöjen pääsemistä toimintaan mukaan.

Teemahaastatteluissa selvitettiin myös, miten Tyttöjen Talo on onnistunut yhteistyössä muiden alan toimijoiden kanssa. Tavoitteena oli saada selville, mitä hyvää ja toisaalta taas kehittämiskohteita Tyttöjen Talon kanssa tehdyssä yhteistyössä on koettu olevan. Mikäli aiempaa kokemusta yhteistyöstä ei ollut, selvitettiin ylipäätään kiinnostusta yhteistyöhön ja siihen liittyviä toiveita. Tavoitteena oli saada tietoa, josta olisi hyötyä hyvien ja toimivien yhteistyöverkostojen luomisessa ja kehittämisessä (Liite 5).

Teemahaastatteluihin osallistuneista neljästä haastateltavasta kolme työskenteli organisaatiossa, jonka kanssa Tyttöjen Talo oli tehnyt yhteistyötä. Yksi työskenteli organisaatiossa, jossa oltiin kyllä kuultu Tyttöjen Talon toiminnasta, mutta ei oltu aiemmin oltu yhteistyössä. Kaikki neljä haastattelua toteutettiin haastateltavien työpaikoilla yksilöhaastatteluina ja ne nauhoitettiin haastateltavien luvalla litterointia varten.

5 KYSELYN JA HAASTATTELUIDEN TULOKSET

5.1 Webropol-kyselyn tulokset

Webropol-kyselyyn saatiin 25 vastausta 118 vastaanottajalta. Kyselyssä oli yhteensä 17 kysymystä sisältäen vastaajien ja organisaatioiden taustaa koskevat kysymykset. Kysely oli jaettu neljään osioon, jotka olivat taustatiedot organisaatiosta ja kyselyyn vastaajasta, aiempi yhteistyö Tyttöjen Talon kanssa, monikulttuuristen tyttöjen ja nuorten naisten tavoittaminen ja tuleva yhteistyö Tyttöjen Talon kanssa. Esittelen seuraavaksi näiden osien tulokset pääpiirteittäin.

5.1.1 Taustatiedot organisaatiosta ja kyselyyn vastaajasta

Kyselyyn osallistuneet vastaajat edustivat organisaatioita seuraavilta aloilta: kasvatusala, nuorisotyö, monikulttuurinen työ, kirjapainoala, koulutusala, opetusala, naisten ja tyttöjen parissa tehtävä työ, aikuisten maahanmuuttajien perusopetus, kulttuuripalvelut, uskonnollinen yhdyskunta, kaupunki ja sosiaaliala. Kyselyyn vastasi organisaatioiden edustajia ympäri Pirkanmaata; Tampereen lisäksi vastauksissa oli edustettuna organisaatioita Kangasalta, Lempäälästä, Nokialta, Pirkkalasta sekä Ylöjärveltä. Henkilöiden ja organisaatioiden nimiä ei tässä opinnäytetyössä tuoda esiin.

5.1.2 Aiempi yhteistyö Tyttöjen Talon kanssa

Ensimmäisestä osiosta ilmeni, että kyselyyn vastanneista 25 vastaajasta lähestulkoon kaikki olivat aiemmin kuulleet Tyttöjen Talon toiminnasta (Kuvio 1). Aiempaa yhteistyötä Tyttöjen Talon ja vastaajan edustaman organisaation välillä oli ollut 68 prosentilla vastaajista (Kuvio 2). Aiempaa yhteistyötä oli tehty muun muassa tapahtumayhteistyönä sekä koulutusten kautta. Vastaajien joukossa oli useita sellaisia, jotka olivat ohjanneet omasta organisaatiostaan käsin asiakkaita tutustumaan Tyttöjen Talon toimintaan tai olleet itse mukana tutustumiskäynneillä. Yksi vastaajista toi esiin, että Tyttöjen Talo oli ohjannut nuoria asiakkaisiksi hänen edustamaansa organisaatioon. Tyttöjen Talo oli ollut myös vierailmassa muutaman vastaajan edustamassa organisaatiossa.

Oletko aiemmin kuullut Tyttöjen Talon toiminnasta?

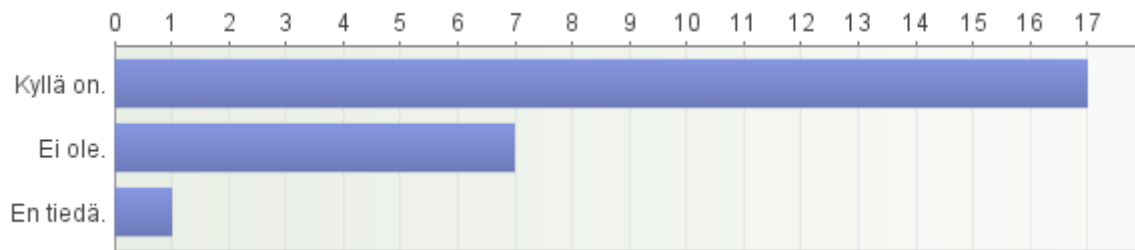
Vastaajia 25

Kuvio 1: Tyttöjen Talon tunnettavuus

Onko organisaatiosi aiemmin tehnyt yhteistyötä Tyttöjen Talon kanssa?

Vastaajia 25

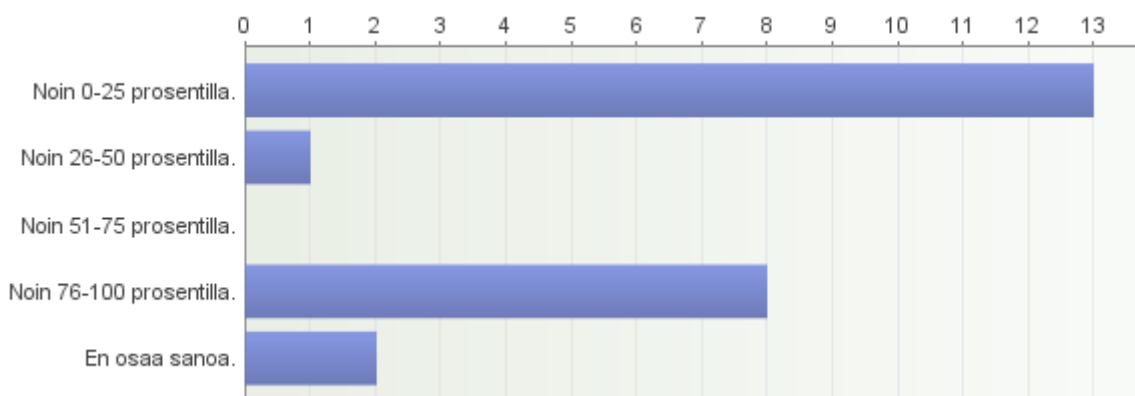

Kuvio 2: Tyttöjen Talon kanssa tehty yhteistyö

5.1.3 Monikulttuuristen tyttöjen ja nuorten naisten tavoittaminen

Toisesta osiosta ilmeni, että kyselyyn vastanneista 25:stä 24 vastasi myöntävästi kysymykseen: Onko organisaatiosi toiminnassa mukana 12-28 -vuotiaita tyttöjä/naisia? Näitä 24 myöntävästi vastannutta henkilöä pyydettiin arvioimaan, kuinka suurella osalla tytöistä on monikulttuurista taustaa. Alla oleva kuvio vastaakin siis kysymykseen: Jos vastasit edelliseen kysymykseen kyllä, arvioi kuinka suurella osalla heistä on monikulttuurista taustaa? Arviot jakoutuivat seuraavanlaisesti (Kuvio 3):

Vastaajia 24

Kuvio 3: Monikulttuuristen tyttöjen osuus kaikista tytöistä prosentuaalisesti

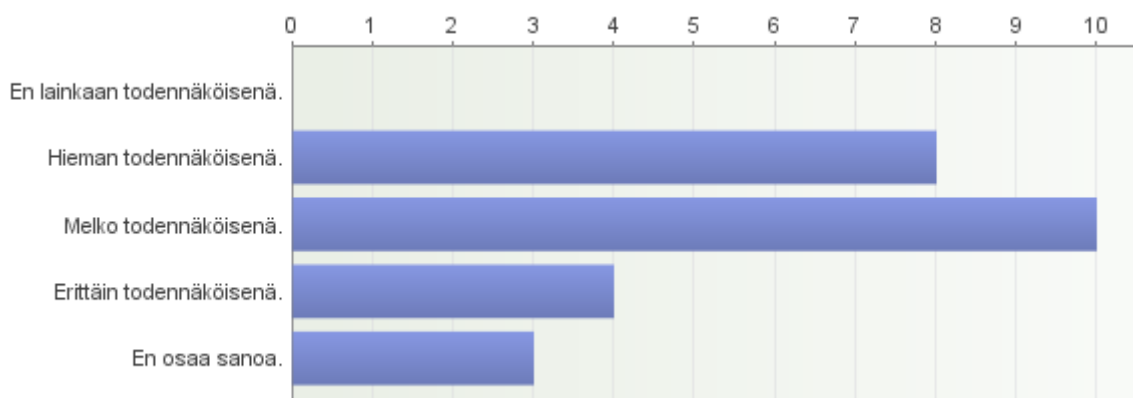
Vastaajaorganisaatioiden toiminnassa olevat monikulttuuriset tytöt puhuivat suomea, englantia, somalia, arabiaa, espanjaa, ranskaa, kurdia, persiaa, turkkia, venäjää, swahilia, thaita, vietnamia, daria ja lingalaa.

Toisessa osiossa selvitettiin, millaisen Tyttöjen Talon tarjoaman toiminnan vastaaja uskoisi hyödyttävän monikulttuurisia tyttöjä. Lähes kolme neljästä koki, että avoin toiminta (eli olohuone yhdessäoloon ja yhdessä tekemiseen) sekä ryhmätoiminta (toisin sanoen erilaisia vuorovaikutteisia ja toiminnallisia tyttöryhmiä sekä vertaistukea) hyödyttäisi monikulttuurisia tyttöjä. Aamupäivätoimintaa toivottiin niiden tyttöjen kohdalla, joilla on koulua puolesta päivästä iltaan asti. Myös perjantairyhmää toivottiin, sillä perjantait ovat erään vastaajan edustaman organisaation opiskelijoilla säännöllisesti vapaapäiviä.

Vastaajia pyydettiin myös arvioimaan kiinnostaisiko monikulttuurisia tyttöjä osallistua Tyttöjen Talon toimintaan. Vastaukset jakaantuivat seuraavanlaisesti (Kuvio 4):

Miten todennäköisenä pidät, että oman organisaatiosi toiminnassa mukana olevia monikulttuurisia tyttöjä kiinnostaisi osallistua Tampereen Tyttöjen Talo®:n toimintaan?

Vastaajia 25

Kuvio 4: Todennäköisyys tyttöjen osallistumiselle toimintaan

Kyselyssä kysyttiin myös mihin aikaan tapahtuvan Tyttöjen Talon tarjoaman toiminnan vastaaja uskoisi olevan monikulttuurisille tytöille hyödyksi. 25 vastaajasta muutama toivoi aamupäivätoimintaa. 17 vastaajaa toivoi iltapäivätoimintaa ja 15

vastaajaa ilta-aikaan tapahtuvaa toimintaa. Yksi vastaaja toivoi omaa ryhmää perjantaille, jolloin opiskelijoilla on vapaata koulusta.

5.1.4 Tuleva yhteistyö Tyttöjen Talon kanssa

Kolmannessa osiossa kysyttiin, kokeeko vastaaja, että monikulttuurisia tyttöjä olisi hyvä ohjata mukaan Tyttöjen Talon toimintaan. 25 vastaajasta noin 85 prosenttia vastasi kyllä tai ehkä. Analysoin tätä kysymystä tarkemmin ristiintaulukoinnin avulla. Riistiintaulukoinnissa vertailin keskenään kahta kysymystä. Onko organisaatiosi aiemmin tehnyt yhteistyötä Tampereen Tyttöjen Talon kanssa? Koetko, että organisaatiosi toiminnassa mukana olevia monikulttuurisia tyttöjä olisi hyvä ohjata mukaan Tampereen Tyttöjen Talon toimintaan? Molempiin kysymyksiin saatiin 25 vastausta. 17 vastaajaa oli aiemmin tehnyt yhteistyötä Tyttöjen Talon kanssa. Heistä lähestulkoon kaikki – 16 vastaajaa – kertoivat, että tyttöjä olisi hyvä ohjata tai ehkä olisi hyvä ohjata Tyttöjen Talon toimintaan. Mikäli aiempaa yhteistyötä ei oltu tehty, olivat kaikki vastaajat yhtä mieltä siitä, että tyttöjä olisi hyvä ohjata tai ehkä olisi hyvä ohjata toimintaan mukaan.

Kysyttäessä millaisia toiveita vastaajalla yhteistyökumppanina olisi koskien hyvää ja toimivaa yhteistyötä Tyttöjen Talon kanssa, kertoivat he muun muassa seuraavanlaisista toiveistaan ja ajatuksistaan:

Tutustumiskäynnit ja jalkautuminen oppilaitoksiin

Tutustumiskäynnit jatkossakin hyviä. Toki myös esittelyt esim. opotunneilla hyvä paikka tehdä tiedotustyötä.

Ehkä tyttöjentalo voisi jalkautua kouluunkin, tulla vaikka vierailulle. Tai järjestää yhdessä koulun kanssa tapahtumia, toimintaa, retkiä...

Syksyksi koulujen alettua olisi hyvä olla sovittuna muutama tutustumiskäynti/likkalähtö joihin voisin tulla opiskelijoiden kanssa

Jalkautumista oppilaitokseen. Sitä kautta tytöillä olisi mahdollisesti matala kynnys tulla paikan päälle kun on jo tuttuja odottamassa

Suomen kielen oppiminen ja kotoutuminen

Suomen kieltä tukevaa toimintaa esim. eri teemojen ympäriltä

Verkostoitumista ja kotoutumisen tukea

Tiedottaminen

Yhteistyö on tällä hetkellä toimivaa, painottuen lähinnä toiminnasta tiedottamiseen ja tämän tiedon siirtämistä eteenpäin kohderyhmälle.

Tietoa mahdollisimman paljon Tyttöjen Talon tarjoamista mahdollisuuksista ja toimintamuodoista

Muu toiminta

Enhä kontakteja oman ikäisiin nuoriin

Opiskelijoilla on jo nykyisellään pitkät päivät ja paljon tekemistä – siksi epäilen juuri tämän nykyisen asiakasryhmän mahdollisuuksia osallistua Tyttöjen Talon toimintaan mutta samalla ajattelen, että se voisi olla heille todella hyödyllistä ja antoisaa

Varmasti kuitenkin esim. erilaisten reissujen- ja leirejen sekä erilaisten työpajojen kautta varmasti löytyisi yhteistyöpaikkoja.

Vastaajilta kysyttiin myös, haluaisivatko he tietää lisää Tyttöjen Talon toiminnasta. 80 prosenttia vastasi tähän myöntävästi. 11 vastaajaa 25 vastaajan joukosta toivoi tietoa joko omaan organisaatioonsa tai vaihtoehtoisesti Tyttöjen Talolle suuntautuvan maksuttoman tutustumiskäynnin muodossa. Vastaajilla oli myös mahdollisuus tuoda vapaasti esiin mitä tahansa aiheeseen liittyvää. Vapaissa kommentteissa tuotiin esiin positiivisia asioita.

Olen kokenut yhteistyön toimivaksi Tampereen tyttöjen talon kanssa. Toiminnasta tiedotetaan ja kerrotaan, mutta opiskelijoiden motivointi mukaan toimintaan ei aina ole kovin helppoa.

Opiskeluun liittyvästä tukitoiminnasta voisi hieman enemmän tuoda asiaa esille ja miten se käytännössä tulisi toimimaan.

Hyvää toimintaa, kuten muuttolinnut ja ujojen tyttöjen ryhmä.

5.2 Webropol-kyselyn onnistumisen arviointi

Mietin jo opinnäytetyön suunnitteluvaiheessa, millaisia kriteerejä asetan työn onnistumiselle. Yhdeksi kriteeriksi päätin asettaa Webropol-kyselyn vastausprosentin. Humakin opinnäytetyöohjeistuksessa tuodaan esiin, että kyselyä toteutettaessa on hyvä varautua siihen, että keskimäärin vain 10-20 prosenttia vastaa kyselyyn (Lindholm, Kylmäkoski, Rainò & Viitanen 2013, 12). Tähän varauduin ja tämän otin huomioon siinä, miten suurelle joukolle kyselyn lähetin. Työni tarkoituksena oli löytää kanavia, joita pitkin Tyttöjen Talon olisi mahdollista saada lisää monikulttuurisia tyttöjä toimintaansa mukaan. Koin, ettei olisi viisasta päättää mahdollisten tulevien yhteistyökumppaneiden puolesta etukäteen, olisivatko he Tyttöjen Talolle sopivia yhteistyökumppaneita vai eivät. Sen sijaan päätin lähettää kyselyn myös tahoille, joiden yhteistyöhalukkuudesta en voinut olla etukäteen varma. Vaikka vastausprosentti tästä syystä jäisi kokonaisuudessaan pienemmäksi, niin tällä tavalla olisi paremmat mahdollisuudet toteuttaa tilaajaorganisaation toivetta mahdollisten uusien yhteistyökanavien avaamisesta, jotka tähtäävät tyttöjen tavoittamiseen. Lähetin kyselyn 118 vastaanottajalle. Tältä joukolta sain 25 vastausta vastausprosentin ollessa reilut 21 prosenttia. Uskon, että vastausten saamisessa auttoi se, että lähetin kaksi muistutusähköpostia niille vastaanottajille, jotka eivät olleet kyselyyn vielä vastanneet. Ensimmäisen muistutuksen lähetin kun kysely oli ollut auki noin viikon ajan ja toisen noin vuorokautta ennen kyselyn sulkeutumista. Vastausprosentin suhteen kysely oli mielestäni kohtuullisen onnistunut.

Toinen kriteeri työn onnistumiselle oli se, että työ on sitä onnistuneempi, mitä paremmin saan vastauksia kaikkiin esittämiini kysymyksiin. Jokaiseen kysymykseen sain runsaasti vastauksia. Yllätyin siitä, miten paljon kysely tuotti vastauksia myös niin sanottuihin avoimiin kysymyksiin. Tämän suhteen koen kyselyn onnistuneen. Olen myös tyytyväinen, että sain vastauksia kaikilta niiltä Pirkanmaan alueen paikkakunnilta, joihin kyselyn lähetin.

Kyselylomaketutkimusta tehtäessä on tärkeää miettiä kysymysten sisältö ja asettelu tarkasti, sillä tällä on tärkeä merkitys koko kyselyn onnistumisen kannalta. Aineistonkeruuseen on syytä lähteä vasta siinä vaiheessa, kun varsinainen tutkimuskysymys on tutkijalla selvillä kristallinkirkkaana. Lomaketta suunniteltaessa on hyvä ottaa huomioon kyselyn pituus. Vaikka tutkijana toivoisi mahdollisimman

paljon vastauksia mahdollisimman monelta eri kantilta, tulee kysymyksiä miettiessä ottaa huomioon, miten pitkään kyselyyn ylipäätään jaksetaan vastata. Pyrin tekemään kyselystä riittävän pitkän niin, että kaikki tutkimuskysymyksen kannalta oleelliset asiat tulee kysytyä, mutta toisaalta riittävän napakan, jotta kyselyyn jaksetaan vastata. Kyselyssä niin sanotut taustakysymykset on mahdollista sijoittaa vasta kyselyn loppuun. Näihin kysymyksiin on helppo vastata silloinkin, jos kysely on pitkä ja vastaajan motivaatio on alkanut loppua kohden hiipua. (Aaltola & Valli 2010, 103-108.) Otin tämän huomioon myös omassa kyselyssäni, jossa sijoitin taustakysymykset kyselyn loppuun. Uskon näillä asioilla olleen vaikutusta siihen, minkä verran vastauksia kyselyyn sain.

Kyselyyn sain siis prosentuaalisesti kohtuullisesti vastauksia ja jokainen vastaaja oli täyttänyt kyselyn huolella. Tuloksia analysoidessani huomasin kuitenkin, etteivät kysymykset pureutuneet erityisen syvälle aiheisiin. Kysymystyypeissä ei ollut myöskään asteikollisia kysymyksiä, jotka olisivat saattaneet tuoda analyysiin lisää syvyyttä. Koen näiden asioiden olleen kyselyn käytännön toteutuksen suhteen suurimpia kehityskohteitani. Olisi ollut hienoa saada kyselystä astetta syvällisempää tietoa, ja mikäli kysely olisi jäänyt ainoaksi tiedonkeruumenetelmäksi, olisi tutkimuksen anti jäänyt mielestäni liian laihaksi. Tästä syystä päätin jatkaa aiheen tutkimista teemahaastatteluiden avulla. Kyselyn avulla pystyin kuitenkin rajaamaan nykyisiä ja mahdollisesti tulevia yhteistyökumppaneita siten, että haastateltavat oli helpompi valita. Haastateltavien valinnassa otettiin huomioon muun muassa se, minkä organisaatioiden kautta on ylipäätään mahdollista tavoittaa mahdollisimman paljon kohderyhmään kuuluvia monikulttuurisia tyttöjä. Valinnassa otettiin myös huomioon yhteistyökumppaneiden ilmaisema kiinnostus yhteistyötä kohtaan.

5.3 Teemahaastattelutulokset

Teemahaastatteluihin osallistui neljä henkilöä neljästä eri organisaatiosta. Ne toteutettiin yksilöhaastatteluina. Kolme haastateltavaa oli tehnyt aiemmin yhteistyötä Tyttöjen Talon kanssa. Yksi haastateltava oli kuullut Tyttöjen Talosta, muttei ollut

tehnyt yhteistyötä organisaation kanssa. Esittelen seuraavaksi teemahaastatteluiden tulokset pääpiirteittäin.

5.3.1 Monikulttuurisille tytöille tarkoitetun toiminnan tarve

Tämä teema herätti paljon pohdintaa ja erilaisia näkökulmia. Toisaalta koettiin, että monikulttuurisille tytöille suunnatulle toiminnalle olisi selkeätä kysyntää. Ryhmätoiminnan tapahtuessa alkuun turvallisesti omassa ryhmässä, rohkaisisi se siihen, että toimintaa voisi jatkossa tehdä yhtä lailla kaikkien kanssa. Ainoastaan monikulttuurisille tytöille suunnattu ryhmä voisi luoda yhteenkuuluvuuden tunnetta, kun monikulttuurisuus toimisi tyttöjä yhdistävänä tekijänä. Kovin alleviivaavaa tyttöjen erottelua ei kuitenkaan haluttaisi tehdä. Haastatteluissa tuotiin esiin myös näkökulmaa, jossa ei pidetty hyvänä ajatuksena sitä, että monikulttuuriset tytöt pidettäisiin kokonaan erillisissä ryhmissään. Tämä saattaisi eristää ja vaikeuttaa tyttöjen kotoutumista ja sopeutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Kuitenkin tietyille erityisryhmille – esimerkiksi vasta maahan muuttaneille tytöille – voisi järjestää keskinäisiä tapaamisia aivan alkuvaiheessa. Tämän jälkeen voisi siirtyä yhteiseen toimintaan kantaväestön kanssa. Erityisryhmissä tulisi ottaa huomioon ”keitä laitetaan samaan soppaan”, eli järjestäjän vastuulla tulisi konfliktien estämiseksi olla etukäteen miettiä ryhmien kokoonpanoa. Settlementiliiton mukaan monikulttuuriset nuoret usein törmäävät etniseen taustaan liittyviin kielteisiin stereotyyppisiin. Valitettavan usein näitä stereotyyppisiä käsityksiä pidetään tosina. Nuoret saattavat pitää tosina myös stereotyyppioita, jotka liittyvät heidän omaan etniseen taustaansa. Tämän tiedon valossa pidän perusteltuna haastatteluissa esiin tullutta ajatusta ryhmien kokoonpanon etukäteissuunnittelusta. (Suomen Settlementiliitto ry 2012, 51.)

Haastatteluissa keskusteltiin myös tuoreista tutkimustuloksista, joissa oli tullut esiin, miten vähän yläasteikäisillä tytöillä on hyviä ystäviä. Erään haastateltavan mukaan maahanmuuttajien kohdalla tämä prosenttiosuus hipoi jopa 30 prosenttia. Tältä kannalta ajateltuna koettiin, että tarvetta tyttöjen kohtaamispaikalle olisi kyllä. Toisaalta ei nähty mitään estettä siihen, että monikulttuuriset tytöt olisivat mukana

samassa toiminnassa yhdessä kantasuomalaisten kanssa. Pääsääntöisesti pidettiin tärkeänä, että tarjolla on sekaryhmiä. Integroitumisen yhteiskuntaan koettiin olevan helpompaa silloin, jos maahanmuuttajilla on ystäviä myös muista kuin toisista maahanmuuttajista. Haastateltavien kokemusten mukaan maahanmuuttajatytöt hyvin usein haluaisivat tutustua ja ystäväystyä myös kantaväestön tyttöjen kanssa. Veronika Honkasalo tuo esiin aiemmin mainitussa teoksessaan tätä samaa ajatusta. Hänen tutkimustensaakin mukaan maahanmuuttajatytöt usein toivovat toimintaa, jossa voisivat tutustua valtaväestön tyttöihin ja ystäväystyä heidän kanssaan (Honkasalo 2011, 95).

Monikulttuurisille ryhmille järjestettävä toiminta voisi haastateltavien mukaan sisältää monipuolisesti erilaista tekemistä. Muun muassa peruskerhotoimintaan liittyvä tekeminen; kotiin, ruokaan ja läsnäoloon liittyvät asiat koettiin hyviksi vaihtoehtoiksi. Suomen Setlementtiliitto ry:n julkaisemassa Tyttötyön kansiossa tuodaan esiin, että juuri tämän tyyppisen toiminnan on todettu sopivan erityisen hyvin sellaisille tytöille, joiden kielitaito ei vielä riitä vaativampiin keskusteluihin suomen kielellä. Tämän kaltaisissa toiminnallisissa ryhmissä tyttöjen on mahdollista harjoitella suomen kielen taitoaan. Kokemusten mukaan kielitaito karttuukin näin nopeasti. Toiminnallisten ryhmien kautta tytöillä on myös mahdollisuus osoittaa olevansa hyvä jossakin silloin kun kielitaito ei vielä riitä asioiden ilmaisuun sanallisesti. (Suomen Setlementtiliitto ry 2012, 48-49.)

Myös kulttuurien kohtaamista pidettiin tärkeänä. Tytöt voisivat yhdessä käydä vieraillemassa eri paikoissa, esimerkiksi museoissa, ja tutustua kaupungin palveluihin, jolloin ne tulisivat tutuiksi. Kotiäiti-ikäisille naisille voisi tarjota kielitaidon kohentamiseen ja asioimiseen liittyvää toimintaa, joka vahvistaisi yhteiskunnan tuntemista. Asioimiseen liittyvä toiminta voisi olla opastusta siihen, mistä hakea työtä tai koulutuspaikkaa. Monikulttuurisille tytöille ja naisille järjestettävässä toiminnassa tärkeänä pidettiin ylipäättään ryhmänä toimimista ja yhdessäolon tukemista. Teemaa pohdittaessa tuotiin esille, ettei monikulttuurisia tyttöjä voida niputtaa samaan nippuun. Osa tytöistä ja naisista on luku- ja kirjoitustaidottomia ja osa taas hyvinkin koulutettuja. Monikulttuurisilla tytöillä ja naisilla - aivan kuten kaikilla ihmisillä - on keskenään erilaisia tarpeita, joka toimintaa suunniteltaessa on hyvä ottaa huomioon.

Kuten aiemmin tämän opinnäytetyön kappaleissa 3.3 ja 3.4 toin esiin, ei monikulttuurisuus ole yksiselitteinen asia (Honkasalo 2011, 24-30). Monikulttuuriset tytöt voivat omata keskenään hyvin erilaisia taustoja ja elämäkokemuksia. Tältä osin haastateltavien ajatukset siitä, ettei tyttöjä voida niputtaa yhteen nippuun, ovat perusteltuja. Tampereella, jossa Tyttöjen Talon toimipiste sijaitsee, asuu kansalaisia 125 eri valtiosta (Tampereen kaupunki 2015a). Myös tämä fakta tukee saman tyyppistä ajatusmallia.

5.3.2 Vasta Suomeen muuttaneille tytöille tarkoitetun toiminnan tarve

Tämänkin teeman kohdalla tuotiin esiin, että monikulttuuriset tytöt ja naiset ovat keskenään erilaisia. On otettava huomioon, minkä tyyppisestä työstä tai naisesta on kyse. Huomioitavia seikkoja ovat esimerkiksi: onko hän perheellinen vai perheetön, millainen koulutustausta hänellä on ja mistä maasta hän tulee. Eräs haastateltavista totesi, että vasta Suomeen muuttaneelle kaikki on uutta. Yleensä menee ainakin vuoden verran aikaa siihen, että pystytään hahmottamaan, mitä kaikkea Suomessa on. Alkuaika usein menee kielen opiskelun parissa. Muun muassa maahanmuuttajanuorille suunnattu perusopetukseen valmistava koulutus, josta kerroin tämän opinnäytetyön kappaleessa 3.5, painottuukin vahvasti suomen kielen opiskeluun (Tredu 2015). Toisaalta taas toisessa haastattelussa tuotiin esiin näkökulmaa siitä, että jokaisen ihmisen kohdalla niin sanottu sopeutumis aika on yksilöllinen. Useampi haastateltava toi esiin saman tyyppistä ajatusmallia siitä, että alkuun voisi olla olennaisempaa oppia suoriutumaan normaalista arjesta ja elämästä.

Haastatteluissa mietittiin, mahtavatko tytöt itse kokea leimautuvansa tai erottuvansa, mikäli heidät eriyttäisiin omiin ryhmiinsä. Toisaalta koettiin, että rautaa pitäisi takoa silloin, kun se on kuumaa. Koettiin, että vasta maahan muuttaneilla on usein intoa muun muassa hankkia koulutusta ja töitä. Koulutuksen lisäksi niin sanottua epävirallista vapaa-ajan toimintaa voisi järjestää esimerkiksi kaksi tai kolme kertaa viikossa. Alkuvaiheessa järjestettävä toiminta voisi olla apuna kotoutumisessa. Tytöt ja naiset voisivat näin oppia lisää suomen kieltä ja saada itsevarmuutta. Suomen kielen oppiminen vahvistaisi osaltaan sitä, ettei heidän tarvitsisi olla kenenkään muun

varassa toimiessaan yhteiskunnassa ja liikkeessaan siellä vapaasti. Esimerkiksi Tyttöjen Talon järjestämä kaverikahvilatoiminta, josta kerroin tämän opinnäytetyön luvussa 2.3, on juuri omiaan tyttöjen suomen kielen oppimista ja kotoutumista ajatellen.

Toinen haastateltava toi esiin ajatusta vertaistukitoiminnasta. Hänen arvionsa mukaan olisi hyvä ajatus, jos ensimmäisten noin kahden kuukauden aikana olisi tarjolla toimintaa, jossa vasta maahan muuttaneet tytöt voisivat olla tekemisissä aiemmin maahan tulleiden tyttöjen kanssa. Toiminta voisi olla ihan arkisiin asioihin liittyvää, mutta erityisesti keskustelua niistä tunteista, mitä maahan muuttamisen yhteydessä on herännyt ja mitkä asiat on koettu ongelmallisiksi. Aiemmin maahan muuttaneet voisivat tukea siinä psyykkisessä prosessissa, joka maahan muuttamisesta aiheutuu. Tukijat voisivat olla nuoria tai vaihtoehtoisesti aikuisia maahanmuuttajanaisia. Vertaistukitoiminnasta tyttötyössä onkin saatu hyviä tuloksia. Settlementiliiton mukaan vertaisryhmätoiminta monikulttuurisessa tyttötyössä on todettu tärkeäksi etenkin rasismien kokemusten käsittelyssä. Monille tytöille on tärkeää päästä jakamaan maahan muuttamiseen liittyviä ajatuksiaan ja kokemuksiaan sellaisten henkilöiden kanssa, jotka ovat kokeneet saman. (Suomen Settlementiliitto ry 2012, 48.)

5.3.3 Monikulttuuristen tyttöjen aikataulut

Kellonajoista keskusteltaessa tuli esiin monia eri näkökulmia siitä, mitkä ajat voisivat olla sopivia monikulttuurisille tytöille järjestettyyn toimintaan. Kannatusta sai niin aamupäivällä, kuin iltapäivälläkin toteutettava toiminta riippuen kohderyhmästä. Haastatteluissa tuotiin esiin, että äiti-ikäiset kotona olevat naiset saattaisivat hyvinkin päästä mukaan toimintaan aamukymmenen ja iltapäiväkolmen välillä, jolloin lapset ovat päivähoitossa tai koulussa. Toisaalta taas opiskelevilla tytöillä on usein mahdollisuudet päästä toimintaan mukaan vasta koulupäivien päätyttyä eli usein vasta kello neljäntoista jälkeen iltapäivällä. Kuten tämän opinnäytetyön kappaleessa 3.5 toin esiin, iso osa Tyttöjen Talon asiakkaista opiskelee. Näiden tyttöjen kohdalla,

joilla koulupäivä päättyy noin kello neljatoista, osuu Tyttöjen Talon tälläkin hetkellä tarjoama iltapäivätoiminta hyvään aikaan.

Aikataulujen kohdalla keskusteltaessa parissa haastattelussa tuotiin esiin myös näkökulmaa siitä, että muslimitaustaiset tytöt saattavat olla sidottuja heitä paikasta toiseen saattavien miespuolisten sukulaispoikiensa aikatauluihin. Osaa tytöistä ei myöskään päästetä liikkumaan ilta-aikaan yksin. Viikonpäivillä toiminnan järjestämisessä ei pääsääntöisesti koettu olevan merkitystä. Poikkeuksena tähän oli eräs organisaatio, josta maahanmuuttajatyttöjä oli aiemmin tullut mukaan Tyttöjen Talon toimintaan. Kyseisen organisaation omien aikataulujen muututtua koettiin, että perjantaisin iltpäivällä järjestettävä toiminta sopisi erityisen hyvin.

5.3.4 Monikulttuuristen tyttöjen pääseminen mukaan Tyttöjen Talon toimintaan

Toiminnan läpinäkyvyyttä pidettiin ehdottoman tärkeänä. Haastatteluissa tuotiin hyvin vahvasti esiin, että toiminta, jossa on mukana vastakkaisen sukupuolen edustajia, rajoittaa etenkin muslimitaustaisten tyttöjen osallistumista. Ennakkokäsityksiä voitaisiin pyrkiä madaltamaan lisäämällä tietoutta toiminnan sisällöstä tyttöjen vanhempien kautta. Tilanteeseen saattaisi auttaa, että koko perhe kutsutaan Tyttöjen Talolle käymään. Tällöin toiminta voidaan esitellä ja todeta, ettei paikan päällä toiminnassa ole mukana miespuolisia henkilöitä. Tällöin voidaan myös sopia yhdessä esimerkiksi siitä, järjestyykö kuljetus Tyttöjen Talolle. Kuten tämän opinnäytetyön kappaleessa 3.4 toin esiin, yhteisökeskeisessä kulttuurissa perhettä ja sukua pidetään tärkeänä (Opetushallitus 2011, 59). Näin ollen tietouden lisääminen nimenomaan tyttöjen vanhempien kautta kuulostaa toimivalta ratkaisulta.

Haastatteluissa todettiin, ettei tilanteen muuttaminen ole yksinkertaista tai helppoa. Se vaatii kulttuurisidonnaisuutensakin vuoksi pitkäjänteistä työtä, etenkin kun ottaa huomioon, että Suomeen saapuu koko ajan lisää turvapaikanhakijoita ja pakolaisia, joilla kaikilla on oma kulttuurinsa. Suomen Setlementtiliiton mukaan Suomeen muuttaneet vähintään kahden kulttuurin vaikutuspiirissä eläneet tytöt usein lähtevät luomaan kolmatta kulttuuria. Käytännössä tällä tarkoitetaan sitä, että yhteyttä niin

sanottuun alkuperäiseen kulttuuriin voi pitää yllä ja samalla sopeutua suomalaiseen yhteiskuntaan ja löytää sieltä oman paikkansa. Tätä kolmannen kulttuurin luomista tyttöjen on mahdollista toteuttaa yhdessä perheensä ja muiden nuorten kanssa. (Suomen Setlementtiliitto ry 2012, 50.)

Haastatteluissa tuotiin esiin, että toiminnasta olisi hyvä saada tietoa mahdollisimman monella eri kielellä. Tampereellahan puhutaan noin 130 eri kieltä, joten tämä fakta tukee haastatteluissa esiin tullutta ajatusta (Tampereen kaupunki 2015a). Toimintaa voisi Tyttöjen Talon omien kanavien lisäksi mainostaa yhteistyössä sellaisen toimijan kautta, jonka toiminnassa on mukana huomattavan paljon muslimitaustaisia tyttöjä. Mainostaminen voisi tällöin tapahtua esimerkiksi Facebook-sivujen kautta. Eräällä toimijalla, jonka edustaja haastatteluun osallistui, olisi mahdollisuudet huolehtia tarvittavan tiedon jalkauttamisesta suoraan eri kulttuuritaustaisten - esimerkiksi afgaanien, somalien tai turkkilaisten - yhteisöjen johtohenkilöille. Tämä mahdollistaisi teemaan liittyvän keskustelun - kyselyt ja keskustelut ja kommentit ja kriitikit - ensin ”oman yhteisön” sisällä, jonka jälkeen esiin tullessiin kysymyksiin päästäisiin vastaamaan ja toimintaa saataisiin tutummaksi.

5.3.5 Onnistumiset yhteistyössä Tyttöjen Talon kanssa

Koettiin, että Tyttöjen Talolla on hyvin vahva maine ja asema. Koettiin myös, että Tyttöjen Talon tekemä sähköpostitse tapahtuva tiedottaminen on ollut hyvää, säännöllistä ja riittävää. Myös avoimista ovista tuli kiitosta. Koettiin, että kaikki mitä yhteistyössä on tehty, on säilytettävän arvoista. Erityistä kiitosta sai eri toimijoiden välillä muutamia kuukausia sitten aloitettu yhteistyö, jossa alan toimijoiden kesken tavataan muutaman kerran vuodessa. Tämä koettiin erittäin tärkeäksi ja uskottiin myös muiden toimijoiden kokevan samoin. Yhteistyössä haluttaisiin pitää kiinni erityisesti henkilökohtaisesta kontaktista eli siitä, että Tyttöjen Talon henkilökuntaa näkee silloin tällöin. Koettiin, että Tyttöjen Taloon on erittäin helppo olla yhteydessä tarpeen tullessa ja näin oli myös tehty. Eräs haastateltava totesi, että Tyttöjen Talo on aivan ihana paikka. Hän totesi, että Tyttöjen Talolla vallitsee erittäin hyvä yhteishenki ja tunnelma. Eräs haastateltava, jonka kanssa olikin tehty tiivistä yhteistyötä, totesi

yhteistyön toimineen hyvin. Opiskelijaryhmiä oli ohjattu tutustumaan Tyttöjen Talolle sekä läksyryhmään. Toiminnasta tiedotettiin sähköpostitse ja tiedettiin, että aina tarpeen tullen voi ylipäättään olla yhteydessä ja tiedettiin myös, kehen.

Eräässä haastattelussa tuotiin esiin, että on hienoa, että Tyttöjen Talo on olemassa. Tämä sen vuoksi, että maahanmuuttajille on jokin paikka, jossa he voivat käydä ja sen vuoksi, että myös kantaväestön tytöille on joku paikka, missä viettää vapaa-aikaa ilman poikia. Koettiin, että tytöille on tärkeää, että on paikka, jossa tytöt voivat olla tyttöjä ilman että heidän tarvitsisi esittää mitään. Tyttöjen Talojen monikulttuurisesta toiminnasta onkin saatu aivan käytännön tasolla hyviä tuloksia. Muun muassa Turun Tyttöjen Talolle vuonna 2013 osoitettu haastattelututkimus osoitti, että tyttötyöllä on ollut positiivisia vaikutuksia muun muassa kulttuurien väliseen vuorovaikutukseen ja tyttöjen kotoutumiseen (Siljamäki 2013).

5.3.6 Haastatteluissa esille tulleet kehittämissuhteet Tyttöjen Talolle

Haastatteluissa Tyttöjen Talo ei saanut toiminnastaan varsinaista kritiikkiä. Sen sijaan haastateltavat toivat esiin olevansa kiinnostuneita kehittämään yhteistyötä edelleen. Eräs haastateltavista kertoi, että olisi todella hienoa luoda sellainen selkeä molempia osapuolia tukeva yhteistyökuvio, jonka avulla pystyttäisiin hyödyntämään toinen toistaan. Koettiin, että Tyttöjen Talo varmasti tavoittaa paljon monikulttuurisia tyttöjä ja omaa paljon aiheeseen liittyvää tietoa, esimerkiksi kävijöiden taustaan liittyen. Eräs haastateltavista toi esiin ajatuksen siitä, että Tyttöjen Talon kannattaisi ehdottomasti jalkautua enemmän oppilaitoksiin. Oppilaitoksissa voisi konkreettisesti mainostaa, eli käydä eri opiskelijaryhmissä puhumassa toiminnasta.

Eräs haastateltava toi esiin, että hänen edustamansa organisaation toiminnassa mukana olevilla tytöillä on tarvetta läksyjen tekemiseen liittyvälle tukitoiminnalle. Hän esitti toiveen, että tällaista tukitoimintaa varten voitaisiin sopia joustavasti sellaisesta aikataulusta, että tytöt pääsisivät osallistumaan. Hän koki, etteivät opettajat aina ehdi tunneilla neuvomaan oppilaita varsinkaan kieliasioissa, joten tukitoimintaan on todellinen tarve.

Mikäli haastateltava ei ollut tehnyt aiemmin yhteistyötä Tyttöjen Talon kanssa, tiedusteltiin haastateltavan halukkuutta ryhtyä yhteistyöhön sekä toiveita mahdollisen tulevan yhteistyön sisällöstä. Yksi haastateltavista ei ollut aiemmin tehnyt yhteistyötä Tyttöjen Talon kanssa, mutta kertoi olevansa halukas keskustelemaan mahdollisesta yhteistyöstä. Mahdollista tulevaa yhteistyötä varten hän olisi kiinnostunut käymään keskusteluja siitä, minkä tyyppiselle yhteistyölle olisi tarvetta; minkä tyyppistä toimintaa, millaista panostusta osapuolilta vaaditaan, mitä osaamista on tarjota, mihin asioihin pitäisi keskittyä ja niin edelleen. Tärkeimpänä asiana hän painotti, että joka tapauksessa halua yhteistyön tekemiseen löytyy. Erityisesti ennaltaehkäisevään toimintaan heillä olisi paljon tietotaitoa ja hyvät valmiudet. Yhteistyötä ajatellen tärkeänä haastateltava piti toiminnan eli yhteistyön jatkuvuuden takaamisen.

5.3.7 Monikulttuuristen tyttöjen kannustaminen Tyttöjen Talon toimintaan

Haastateltavien keskuudessa oli kokemusta läksyryhmien järjestämisestä. Oli koettu haasteelliseksi saada tyttöjä mukaan läksyryhmän toimintaan, vaikka siihen kovasti oltaisiin kannustettukin. Eräs haastateltava totesi, että ne tytöt, jotka tarvitsisivat läksyjen tekemiseen tukea, eivät toimintaan osallistu, tai vaihtoehtoisesti heitä ei toimintaan kotoa päästetä. Haastateltava toi esiin, että läksyryhmiin usein hakeutuvat sellaiset tytöt, jotka opinnoissa muutenkin pärjäävät kun taas he, jotka opinnoissa tukea oikeasti tarvitsisivat, eivät tarvetta itse näe. Opettajat asiantuntijoina pyrkivät tarpeen nähdessään juttelemaan tyttöjen kanssa ja innostamaan toimintaan mukaan. Toisaalta oli myös kokemuksia siitä, että kun tyttöjen kanssa oli sovittu osallistumisesta tiettyyn läksyryhmään, niin ryhmään ei sitten oltu osallistuttukaan. Osallistumattomuudesta ei välttämättä ollut tullut ilmoitusta. Oli koettu haasteelliseksi innostaa tyttöjä koulun ulkopuoliseen opiskelua tukevaan toimintaan. Osallistumisen koettiin olevan kiinni pitkälti omasta motivaatiosta ja siitä, mikä koulutustausta työllä on. Toinen haastateltava koki, että tarvetta läksyryhmille aivan varmasti on. Hän koki, että on opiskelijoita, jotka varmasti tarvitsevat tukea läksyjen tekoon ja että läksyryhmä on tähän tarkoitukseen hyvä ajatus. Ainoana hankalana puolena tämän

suhteen koettiin olevan aikataulut. Koettiin, että nykyisen aikataulun sijaan perjantait olisivat tähän tarkoitukseen hyviä päiviä.

5.4 Teemahaastattelujen onnistumisen arviointi

Teemahaastattelun ideana pohjimmiltaan on se, että haastattelija kysyy haastateltavalta tutkimuksen aihepiiristä asioita, joihin haluaa haastateltavan vastaavan. Haastattelutilanne voi olla keskustelunomainen. Itse valitsin haastattelumuodoksi teemahaastattelun. Siinä kysymysten muoto, järjestys ja laajuus saattavat vaihdella, mutta jokaisen haastateltavan kanssa käydään läpi samat teemat. Mielestäni jokainen ihminen ja jokainen sosiaalinen tilanne on ainutlaatuinen ja koinkin mielekkäänä edetä haastatteluissa joustavasti henkilön ja tilanteen mukaan. (Aaltola ym. 2010, 26-29.)

Haastateltavien ajan säästämiseksi tarjosin haastattelupaikaksi ensisijaisena vaihtoehtona haastateltavan oman organisaation tiloja. Monesti haastateltava on rentoutuneempi silloin, kun haastattelu tehdään hänelle entuudestaan tutuissa tiloissa, joten pidin myös tämän mielessäni paikkaa suunnitellessani. Haastattelupaikaksi olisi järjestynyt myös Tyttöjen Talon toimitilat, mikäli haastateltava näin olisi toivonut. (Aaltola ym. 2010, 29-31.)

Koen, että teemahaastattelut tukivat tarkoitustaan, eli syvensivät aiemmin tehdyn Webropol-kyselyn teemoja. Haastatteluja olisi ollut mielenkiintoista tehdä enemmänkin ja siten tehdä aihepiiristä opinnäytetyötä laajempaa tutkimusta. Teemahaastatteluiden avulla saatiin vahvistusta niille tyttöjen tavoittamiseen tähtäville yhteistyökanaville, jotka jo olivat olemassa. Näiltä tahoilta saatiin hyviä ideoita siitä, miten Tyttöjen Talon kanssa yhteistyötä voitaisiin kehittää. Yksi näistä ideoista liittyi Tyttöjen Talon järjestämän läksyryhmän kehittämiseen – sen järjestämiseen tiettyinä viikonpäivinä ja toimijoiden väliseen aktiiviseen yhteistyöhön toiminnasta informoimisen suhteen. Oppilaitoksiin jalkautumisen tarvetta tuotiin vahvasti esiin ja toivottiin, että Tyttöjen Talo voisi panostaa tähän entistä enemmän saapumalla esittelemään toimintaansa säännöllisesti eri opiskelijaryhmille. Samalla

saatiin avattua myös mahdollista uutta yhteistyökanavaa, jota kautta olisi mahdollista tavoittaa runsaasti muslimitaustaisia tyttöjä ja naisia. Kyseinen taho olisi kiinnostunut tekemään yhteistyötä Tyttöjen Talon kanssa. Tästä mahdollisesta tulevasta yhteistyöstä on Tyttöjen Talon mahdollista käydä jatkoneuvotteluita kyseisen organisaation kanssa.

Haastatteluiden yhteydessä nauhurin käyttö toimi isona apuna haastatteluiden onnistumisessa. Katsekontakti säilyi hyvin, kun haastattelut sai tallennettua nauhalle, eikä se herpaantunut esimerkiksi muistiinpanojen kirjoittamisen vuoksi. Nauhurin tallenteiden avulla pystyin varmistamaan, että kaikki olennainen tieto tulee huomioitua. Asioita pystyin näin varmistamaan myös jälkikäteen ja asioiden tulkinta äänenpainoja kuuntelemalla helpottui tallenteiden avulla. Nauhoituksen avulla analysoin myös omaa toimintaani haastattelijana. Huomasin parista kohdasta, että selkeästi johdattelin haastateltavaa asettelemalla kysymykset tietyllä tavalla. Koin, että tämä oli haastattelijana kehityskohteeni. Nauhoitukset kuunneltuani tein tietoisin päätöksen olla käyttämättä teemahaastattelutuloksissa näitä paria kohtaa, joissa haastateltavia koin johdatelleeni. Nauhurin käyttöön pyysin ja sain kultakin haastateltavalta ennen haastattelua luvan.

6 POHDINTAA TYÖN HYÖDYNNETTÄVYYDESTÄ JA KEHITTÄMISIDEOITA

Miten sitten Webropol-kyselyn ja teemahaastatteluiden tuottamaa tietoa voisi hyödyntää Tampereen Tyttöjen Talo®:n toiminnan kehittämisessä? Entä voisiko tämän opinnäytetyön kautta tuotetulla tiedolla olla merkitystä koko ammattialalle? Voisiko tieto hyödyttää myös muita Pirkanmaan alueen toimijoita? Muun muassa näitä kysymyksiä pohdin nyt alkavassa kappaleessa 6.

6.1 Kanavat, joista monikulttuurisia tyttöjä tavoitetaan

Webropol-kyselyn avulla saatiin prosentuaalista tietoa siitä, minkä verran monikulttuurisia tyttöjä ja naisia kunkin organisaation toiminnassa on mukana. Mikäli Tyttöjen Talo haluaa kehittää yhteistyötä niiden organisaatioiden kanssa, joiden kautta voi tavoittaa runsaasti monikulttuurisia nuoria, on tietoon mahdollista päästä käsiksi tutkimustulosten avulla. Kyselyssä jokainen organisaatio teki erittelyn siitä, miten suuri osa heidän edustamiensa organisaatioiden tytöistä omaa monikulttuurista taustaa. Muun muassa tältä osin saatiin vastaus siihen, mistä monikulttuurisia tyttöjä voidaan tavoittaa ja saada mukaan Tampereen Tyttöjen Talo®:n toimintaan. Selvisi myös, mitkä kanavat ovat tehokkaimpia ja miten niitä saataisiin vielä toimivammiksi. Vastaukset näihin kysymyksiin ilmenevät tästä luvusta 6. Tutkimustuloksissa on eriteltynä lisäksi ne kielet, joita organisaation toiminnassa mukana olevat monikulttuuriset tytöt puhuvat. Tätä tietoa on mahdollista hyödyntää Tyttöjen Talon toimintaa esittelevien materiaalien kääntämisen suunnittelussa. Tyttöjen Talon on mahdollista näiden tietojen perusteella harkita materiaalien kääntämistä vielä nykyistä useammalle kielelle.

6.2 Yhteistyökanavien avaaminen ja kehittäminen

Haastattelutuloksissa toin esiin erään tässä yhteydessä nimettömänä pysyvän organisaation kiinnostuksen osallistua Tyttöjen Talon tunnettavuuden edistämiseen omien Facebook-sivujensa kautta tapahtuvan mainostamisen avulla. Samaisella organisaatiolla olisi myös mahdollisuudet osallistua tarvittavan tiedon jalkauttamiseen kasvatusten oman organisaationsa toiminnassa mukana oleville monikulttuurisille tytöille. Jatkotoimenpiteenä Tyttöjen Talo voisi kartoittaa tähän liittyvää yhteistyön mahdollisuutta vielä syvemmin.

Webropol-kyselyn ja haastatteluiden kautta ilmeni, että myös muutama muu organisaatio olisi halukas yhteistyön aloittamiseen, olemassa olevan yhteistyön kehittämiseen tai lisätiedon saamiseen Tyttöjen Talon toiminnasta. Tässä yhteydessä nämä organisaatiot pysyvät nimettöminä. Mielestäni kaikkiin näihin organisaatioihin olisi hyvä olla yhteydessä, tavata henkilökohtaisesti ja lähteä miettimään yhdessä moniammatillisen yhteistyön paikkoja. Tätä ajatusta vahvistaa se, että haastateltavat

olivat kokeneet moniammatillisen yhteistyön erittäin tärkeäksi, kuten tämän opinnäytetyön kappaleessa 5.3.5 toin esiin. Myös Tyttöjen Talon sähköpostitse tekemä tiedotustyö sai haastatteluissa kiitosta. Tämän tiedon valossa Tyttöjen Talon kannattaa edelleen osana yhteistyötään jatkaa sähköpostitse tekemäänsä tiedotustyötä, sillä se on koettu hyväksi ja toimivaksi.

6.3 Yhteistyö vastaanottokeskusten kanssa

Lehdet ja muu media on viime viikkoina ja kuukausina ollut tulvillaan tietoa alati lisääntyvästä ja viime vuoteenkin verrattuna moninkertaistuneesta Suomeen kohdistuneesta pakolaisvirrasta. Turvapaikanhakijoiden määrä lisääntyy myös Tampereella koko ajan kiihtyvällä tahdilla. Yksi mahdollinen tapa vasta Tampereelle tulleiden tukea tarvitsevien tyttöjen ja naisten tavoittamisessa voisi olla yhteistyön kehittäminen vastaanottokeskusten kanssa. Tyttöjen Talo voisi esimerkiksi jakaa vastaanottokeskusten kautta toiminnastaan eri kielisiä esitteitä tai vaihtoehtoisesti käydä esittelemässä toimintaansa paikan päällä keskuksissa.

6.4 Henkilökohtainen kontakti ja jalkautuminen oppilaitoksiin

Tyttöjen Talon kanssa tehtävään yhteistyöhön saatiin runsaasti vinkkejä nykyisiltä ja myös mahdollisilta tulevilta yhteistyökumppaneilta niin kyselyn, kuin haastatteluidenkin kautta. Näistä vinkeistä nostaisin esiin pari esiin nousutta teemaa. Toiminnasta tiedottamisen lisäksi yhteistyökumppanit toivoivat henkilökohtaista kontaktia, eli sitä, että heidän olisi mahdollista tavata Tyttöjen Talon henkilökuntaa kasvotusten. Yhteistyökumppaneiden tapaamisen lisäksi koettiin erittäin tärkeänä, että Tyttöjen Talo entistä enemmän jalkautuisi oppilaitoksiin esittelemään toimintaa eri ryhmiin. Tällöin monikulttuurisilla työillä olisi matala kynnys tulla mukaan Tyttöjen Talon toimintaan, kun he tietäisivät, että paikalla on tuttuja henkilöitä ottamassa heidät lämpimästi vastaan. Näihin kahteen asiaan, eli yhteistyökumppaneiden henkilökohtaiseen tapaamiseen sekä erityisesti toiminnan

esittelemiseen oppilaitosten kautta, kannattaisi tutkimustulosten valossa Tyttöjen Talon panostaa erityisen paljon ja vielä entistä enemmän. Oppilaitosten ja nuorisotyön välistä yhteistyötä on lähdetty tekemään suunnitelmallisesti karkeasti arvioiden noin 2000-luvun aikana (Kiilakoski 2014, 12). Nimenomaan tätä on myös Tampereen Tyttöjen Talo® toiminnassaan lähtenyt toteuttamaan Tampereen alueen oppilaitoksiin kohdistuneiden esittelykäyntien muodossa.

Nuorille suunnattuihin tiloihin saattaa nuoren olla vaikea tulla ensimmäisellä kerralla ainakaan yksin. Tilannetta helpottaa se, että nuorella on jo tiloissa valmiina entuudestaan tuttuja, jolloin toiminnan piiriin mukaan tuleminen kaverin kautta on astetta helpompaa, todetaan teoksessa ”Annettu, otettu, itse tehty. Nuorten vapaa-aika tänään”. (Määttä & Tolonen 2011, 74.) Aktiivisessa oppilaitoksiin jalkautumisessa olisi se hyvä puoli, että kun tietystä ryhmästä saa yhden tai kaksikin innostettua mukaan toimintaan, on todennäköisesti myös loppujen helpompi tulla toimintaan mukaan näiden yhden tai kahden tytön kaveriksi. Aiemmin toimintaan mukaan tulleet tytöt voisivat myös toimia uusien tyttöjen vertaistutoreina.

6.5 Aukioloaikoihin liittyvät kehitysehdotukset

Webropol-kyselyn sekä haastatteluiden avulla saatiin myös hyvää tietoa siitä, mihin aikoihin monikulttuuriset tytöt organisaatioiden edustajien näkemyksen mukaan pääsisivät Tyttöjen Talon toimintaan mukaan. Etenkin haastatteluissa saatiin hyvinkin tarkkaa aikatauluihin liittyvää tietoa, joita Tyttöjen Talo voi halutessaan hyödyntää toimintansa aukioloaikojen suunnittelussa. Tässä kohdin on huomioitavaa, että kaikki haastatteluihin osallistuvat organisaatiot olivat sellaisia, jotka olivat aktiivisesti mukana monikulttuuristen tyttöjen toiminnassa. Sitä kautta vastaajat olivat asiantuntijoita vastaamaan tähän kysymykseen. Tutkimustulosten mukaan monikulttuuristen naisten keskuudessa voisi olla tarvetta myös aamupäivällä tapahtuvalle toiminnalle. Tällä hetkellä Tyttöjen Talon toiminta keskittyy iltapäiviin ja iltoihin. Kehitysehdotuksena voisi olla kokeilu, jossa Tyttöjen Talo testaisi tietyn määrääjän, esimerkiksi syys- tai kevätlukukauden ajan, miten toiminnan järjestäminen esimerkiksi kerran viikossa aamupäivän aikana vaikuttaisi kävijöiden

määrään; saisiko asiakaskuntaa sitä kautta kasvatettua. Tämä luonnollisesti vaatisi toiminnan mainostamista sille kohderyhmälle, jonka odotetaan toimintaan kyseiseen aikaan osallistuvan. Haastattelutulosten mukaan esimerkiksi kotiäiti-ikäisille muslimitaustaisille naisille aamupäiviin kohdistettu toiminta saattaisi toimia hyvinkin. Myös niiden tyttöjen kohdalla, jotka opiskelevat iltapäivisin ja iltaisin, voisi tämä olla hyvä ratkaisu.

Toinen aikatauluihin liittyvä kehitysehdotukseni liittyy Tyttöjen Talon tarjoaman läksyryhmän järjestämiseen. Erään haastattelun perusteella näyttää siltä, että perjantapäivinä järjestetyille läksyryhmälle olisi selkeätä tilausta ja kysyntää. Tämän tiedon valossa kehitysehdotuksena olisi läksyryhmän siirtäminen ainakin kokeiluluontoisesti perjantai-iltapäiville. Tässä kohdin olisi hyvä toimia tiiviissä yhteistyössä kyseisen haastateltavan edustaman organisaation kanssa, jotta pystyttäisiin varmistamaan, että tieto läksyryhmän järjestämisestä ja uusista aikatauluista päätyy kohderyhmälle.

6.6 Monikulttuurisille tytöille suunnattu toiminta

Webropol-kyselyssä selvitettiin kovasti mietityttänyttä teemaa siitä, kannattaisiko Tyttöjen Talon toimintaa suunnata ainoastaan monikulttuurisille tytöille vai koetaanko sekaryhmät toimivammaksi vaihtoehdoksi. Tästä aiheesta saatiin kyselyn ja haastattelujen avulla monta eri näkökulmaa. Vahvimpana jäi se ajatus, että kovin alleviivaavaa tyttöjen erottelua ei ole koettu hyväksi. Monikulttuuristen tyttöjen pitäminen kokonaan erillään omissa ryhmissään saattaisi eristää ja vaikeuttaa tyttöjen kotoutumista ja sopeutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Toiminta voisi olla sellaista, johon monikulttuuriset tytöt tuntevat olevansa tervetulleita, mutta joka ei olisi rajattu koskemaan ainoastaan heitä. Tytöt ovat tyttöjä, eikä monikulttuurisia tyttöjä voi niputtaa yhteen ryhmään yhtään sen enempää kuin kantasuomalaisia tyttöjäkään, todettiin haastatteluissa.

6.7 Ideoita tyttöjen osallistumisen edesauttamiseksi

Teemahaastatteluissa haastateltavat pääsivät pohtimaan tilannetta, jossa monikulttuurinen tyttö ei välttämättä pääse osallistumaan vapaa-ajan – kuten Tyttöjen Talon – toimintaan vaikka itse haluaisi. Haastatteluista kävi ilmi, että tilanne koettiin haasteelliseksi, sillä kyseessä on hyvin syvästi kulttuuriin sidottu asia. Haastatteluissa saatiin kuitenkin muutama mielestäni käyttökelpoinen vinkki toimenpiteistä, joita kannattaisi ainakin kokeilla. Niissä tuotiin esiin, että tiedottamista kannattaisi tehdä mahdollisimman monella kielellä. Tyttöjen Talon internetsivuilla esitellään toimintaa tälläkin hetkellä useammalla kielellä. Tätä voisi jalostaa siten, että eri kielillä olevia esitteitä voisi tuottaa myös paperisena ja jakaa toiminnasta kiinnostuneille tytöille esimerkiksi kouluihin jalkautumisen yhteydessä. Tällöin tytöt voisivat viedä esitteet kotiinsa, jolloin heidän vanhempansa pääsisivät tutustumaan toimintaan omalla äidinkielellään. Tämä vahvistaisi toiminnan läpinäkyvyyttä entisestään ja saattaisi hälventää vanhempien ennakkoluuloja ja edesauttaa sitä kautta tyttöjen osallistumista toimintaan. Monikulttuurisia tyttöjä voisi kutsua aktiivisesti perheineen tutustumiskäynnille Tyttöjen Taloon. Tutustumiskäynnit voitaisiin toteuttaa perhekohtaisilla käynneillä tai vaihtoehtoisesti avoimien ovien päivien kautta. Tällöin perhe pääsisi näkemään, millaisesta paikasta on kyse ja saada varmistusta siitä, ettei toiminnassa tosiaan ole mukana miespuolisia henkilöitä.

6.8 Hyödyt Pirkanmaan alueen toimijoille

Tämän opinnäytetyön kappaleessa 2.3 avasin Tampereen Tyttöjen Talo®:n roolia ja tärkeyttä monikulttuuristen tyttöjen kotouttamisessa. Tyttöjen Talon tekemä arvokas kotouttamistyö hyödyttää myös muita Pirkanmaan alueen toimijoita. Kuten aiemmin toin esiin, ovat Tyttöjen Talon asiakkaat usein asiakkaina myös muiden alueen maahanmuuttajille suunnattujen palveluiden piirissä.

Iso osa Tyttöjen Talon asiakaskunnasta käy koulua. Sekä Webropol-kyselyn että teemahaastatteluiden kautta saaduissa tuloksissa kävi ilmi, että opiskelua tukevalle

läksyryhmälle on todellista tarvetta. Opettajat eivät aina välttämättä ehdi tunneilla neuvomaan oppilaita varsinkaan kieliasioissa. Tyttöjen Talon järjestämän läksyryhmän toiminnan avulla voidaan näin ollen helpottaa myös oppilaitosten ja opettajien työtä. Tyttöjen Talon järjestämän kaverikahvilan tarjoama toiminta osaltaan tukee opiskelijoiden suomen kielen oppimista ja näin myös kotoutumista. (Tampereen Tyttöjen Talo® 2015b.) Ylipäätään toiminnallisten ryhmien – jollaisia Tyttöjen Talo järjestää - on todettu kartuttavan kielitaitoa nopeasti ja näin nopeuttavan tyttöjen kotoutumisprosessia (Suomen Setlementtiliitto ry 2012, 48).

Myös Pirkanmaan alueen sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluiden on mahdollista hyötyä siitä, että Tyttöjen Talo tavoittaa paljon monikulttuurisia tyttöjä ja tyttöjä ylipäätään. Esimerkiksi Tyttöjen Talon järjestämän POP IN -seksuaalivoukon kautta tytöt voivat jutella luottamuksellisesti kaikesta seksuaalisuuteen liittyvistä asioista. Mikäli eteen tulee esimerkiksi tilanne, jossa tyttö tai nainen tarvitsee sukupuolitauteista tai raskaudesta, ohjeistetaan Tyttöjen Talolta miten tytön tulisi tässä tilanteessa toimia ja ohjataan ottamaan yhteyttä oikeaan tahoon. (Tampereen Tyttöjen Talo® 2015b.) Myös muissa kuin seksuaalisuuteen liittyvissä asioissa tyttöjä ja naisia pyritään ohjaamaan heidän tarvitsemiensa palveluiden äärelle.

Yleisesti ottaen moniammatillisen yhteistyön kehittämisen kannalta Pirkanmaan alueen yhteistyökumppanit voivat hyödyntää Tyttöjen Talon kanssa tehtävän yhteistyön tuomaa tietoa, taitoa ja kokemusta (Tampereen kaupunki 2014, 8). Kuten teemahaastatteluissakin tuotiin esiin, yhteistyökumppaneiden keskuudessa koettiin Tyttöjen Talon omaavan paljon yhteistyökumppaneidenkin kannalta arvokasta ja hyödyllistä tietoa esimerkiksi asiakkaiden taustoihin liittyen.

6.9 Kiitokset

Monikulttuuristen tukea tarvitsevien tyttöjen ja nuorten naisten – Maryamejen - määrä Tyttöjen Talon toiminta-alueella lisääntyy valtavalla tahdilla. On äärimmäisen tärkeää, että tukea tarvitsevat tytöt ja naiset löydetään Tyttöjen Talon toiminnan piiriin. Toivon,

että tämän opinnäytetyön sisältämistä tutkimustuloksista Tampereen Tyttöjen Talo® saisi ideoita näidenkin tyttöjen ja naisten tavoittamiseen.

Haluan myös näin opinnäytetyöni lopuksi kiittää lämpimästi työni vertaisarvioijaa, opinnäytetyöohjaajiani, Tampereen Tyttöjen Talo®:n toiminnanjohtajaa sekä monikulttuurisesta tyttötyöstä vastaavaa ohjaajaa kaikesta siitä avusta ja tuesta, jota olen saanut teiltä koko opinnäytetyöprosessin ajan. Kiitos siis teille kaikille todella paljon.

LÄHTEET

- Aaltola, Juhani & Valli, Raine 2010. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Metodien valinta ja aineistonkeruu: virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Abu-Hanna, Umayya 2014. Alienin silmin. Helsinki ja Uusimaa muukalaisen kokemana. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Siltala.
- Finlex 2006. Nuorisolaki 27.1.2006/72. Viitattu 2.9.2015.
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060072>
- Finlex 2004. Ulkomaalaislaki 30.4.2004/301. Viitattu 13.9.2015.
[http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2004/20040301search\[type\]=pika&search\[pika\]=ulkomaalaislaki](http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2004/20040301search[type]=pika&search[pika]=ulkomaalaislaki)
- Honkasalo, Veronika 2011. Tyttöjen kesken. Monikulttuurisuus ja sukupuolten tasa-arvo nuorisotyössä. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto.
- Infopankki. Suomi sinun kielelläsi 2015. Maahanmuuttajana Tampereella. Viitattu 13.9.2015. <http://www.infopankki.fi/fi/tampere/elama-tampereella/maahanmuuttajana-tampereella#Maahanmuuttajien%20palvelut>
- Kiilakoski, Tomi 2014. Koulu on enemmän. Nuorisotyön ja koulun yhteistyön käytännöt, mahdollisuudet ja ongelmat. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto.
- Kujala, Elina 2014. Sukupuolisensitiivinen vapaaehtoistoiminta Tyttöjen Taloilla. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Ammattikorkeakoulun perustutkinnon opinnäytetyö.
- Lesojeff, Heini & Tervahauta, Maria & Purjo, Timo & Videnoja, Maria 2013. Kasvatus arvoihin – arvoa kasvatukseen. Helsinki: Non Fighting Generation.
- Lindholm, Arto & Kylmäkoski, Merja & Rainò, Päivi & Viitanen, Reijo 2013. Opinnäytetyöopas. Perustutkinto. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu.
- Maahanmuuttovirasto 2015. Keskeisiä maahanmuuttoon liittyviä termejä. Viitattu 11.9.2015. http://www.migri.fi/medialle/sanasto#P_fi
- Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2015. Tampereen osasto. Naisystäväksi maahanmuuttajaäidille. Viitattu 26.10.2015. <http://tampere.mll.fi/lapset-ja-perheet/laivapuiston-perhetalo/naisystavaksi-maahanmuuttajaaidi/>
- Määttä, Mirja & Tolonen, Tarja 2011. Annettu, otettu, itse tehty. Nuorten vapaa-aika tänään. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto.
- Nieminen, Marjut 2014. Monikulttuurinen asiakastyö. Helsinki: Tietosanoma.
- Ojanen, Karoliina & Mulari, Heta & Aaltonen, Sanna 2011. Entäs tytöt. Johdatus tyttötutkimukseen. Jyväskylä: Bookwell Oy.
- Opetushallitus 2011. Oppaat ja käsikirjat 2011:5. Opas aikuisten maahanmuuttajien kotoutuskoulutukseen. Helsinki: Opetushallitus.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö 2015. Maahanmuuttajien koulutuksen kehittäminen. Viitattu 15.9.2015.
http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/artikkelit/maahanmuuttajien_koulutuksen_kehittaminen/index.html?lang=fi

- Parasta Lapsille Tampereen osasto ry 2015. Toiminta. Viitattu 26.10.2015.
<http://www.parastalapsilletampere.fi/toiminta>
- Punainen Risti 2015. Tietoa toiminnasta. Viitattu 26.10.2015.
<https://rednet.punainenristi.fi/node/14830>
- Purjo, Timo 2012. Sukupuolisensitiivinen poikien ja tyttöjen kasvatusta arvoihin ja väkivallattomuuteen. Helsinki: Non Fighting Generation.
- Puuronen, Vesa 2011. Rasistinen Suomi. Helsinki: Gaudeamus Helsinki University Press.
- Pirkanmaan liitto 2015. Pirkanmaan kunnat. Viitattu 13.9.2015.
<http://www.pirkanmaa.fi/fi/pirkanmaa/pirkanmaan-kunnat>
- Pirkanmaan Somaliyhdistys ry 2015. Viitattu 26.10.2015. <http://pirsom.fi/>
- Setlementtiyhdistys Naapuri ry 2015. Viitattu 2.9.2015.
http://www.naapuri.fi/tyomuodot/tampereen_tyttöjen_talo/
- Siljamäki, Katja 2013. Monikulttuurista tyttötyötä Turussa. Turun Tyttöjen Talon vaikutukset maahanmuuttajataustaisten kävijöiden elämään. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Ammattikorkeakoulun perustutkinnon opinnäytetyö.
- Sisäministeriö 2015. Viitattu 11.11.2015.
<https://www.intermin.fi/fi/maahanmuutto/kotoutuminen>
- Sorell, Anni-Reetta 2012. Sankarittarien matka. Toiminnallisen pienryhmän mahdollisuudet vuorovaikutuksen rakentajana maahanmuuttaja- ja valtaväestön tyttöjen välillä. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Ammattikorkeakoulun perustutkinnon opinnäytetyö.
- Suomen Setlementtiliitto ry 2015. Tyttötyön verkosto –hanke (2011-2013). Viitattu 2.9.2015. <http://www.setlementti.fi/tyttötyo/tyttöjen-talo/tampereen-tyttöjen-talo/>
- Suomen Setlementtiliitto ry 2012. Tyttötyön kansio. Viitattu 17.9.2015.
<http://setlementti-fi-bin.directo.fi/@Bin/fb05d3563bb960851dcbd17051800074/1442500806/application/pdf/127576/tyttötyönkansio.pdf>
- Tampereen aikuislukio 2015. Perusopetus. Viitattu 13.9.2015.
<http://aikuislukio.tampere.fi/perusopetus/>
- Tampereen Eesti Klubi ry 2015. Viitattu 26.10.2015. <http://eestiklubi.fi/klubista/>
- Tampereen Islamin Yhdyskunta ry 2015. Viitattu 26.10.2015.
<http://www.islamtampere.com/>
- Tampereen kaupunki 2014. Tampereen kaupungin kotouttamisohjelma 2014-2025. Yhteinen Tampere – näköalojen kaupunki. Viitattu 10.9.2015.
http://www.tampere.fi/material/attachments/k/unnamed_6421/kotouttamisohjelma1425.pdf
- Tampereen kaupunki 2015a. Maahanmuuttajien palvelut. Viitattu 13.9.2015.
<http://www.tampere.fi/perhejasosiaalipalvelut/maahanmuuttajat.html>
- Tampereen kaupunki 2015b. Maahanmuuttajainfo. Viitattu 13.9.2015.
<http://www.tampere.fi/perhejasosiaalipalvelut/maahanmuuttajat/neuvonta.html>

- Tampereen kaupunki 2015c. Alaikäisten perheryhmäkoti. Viitattu 13.9.2015.
<http://www.tampere.fi/perhejasosiaalipalvelut/maahanmuuttajat/ryhmakoti.html>
- Tampereen kaupunki 2015d. Pakolaiset ja paluumuuttajat. Viitattu 13.9.2015.
<http://www.tampere.fi/perhejasosiaalipalvelut/maahanmuuttajat/pakolaiset.html>
- Tampereen kaupunki 2015e. Sosiaalipalvelut. Viitattu 13.9.2015.
<http://www.tampere.fi/perhejasosiaalipalvelut/maahanmuuttajat/sosiaalipalvelut.html>
- Tampereen kaupunki 2015f. Tietoa lasten ja nuorten terveystalvuuista eri kielillä. Viitattu 13.9.2015.
<http://www.tampere.fi/perhejasosiaalipalvelut/maahanmuuttajat/terveystalvuuista/erikielilla.html>
- Tampereen NNKY 2015. Monikulttuurinen työ. Viitattu 26.10.2015.
<http://www.tnnky.fi/monikulttuuriset-ryhmat.html>
- Tampereen Tyttöjen Talo® 2015a. Viitattu 2.9.2015. www.tyttö.fi.
- Tampereen Tyttöjen Talo® 2015b. Toimintamuodot. Viitattu 2.9.2015.
<http://www.tyttö.fi/toiminta/toimintamuodot/>
- Tampereen Tyttöjen Talo® 2015c. Vapaaehtoistyö. Viitattu 2.9.2015.
<http://www.tyttö.fi/toiminta/vapaaehtoistyö/>
- Tampereen Venäläinen Klubi ry 2015. Viitattu 26.10.2015. <http://www.tampereclub.ru/>
- Tervomaa, Raija 2015. Tervetuloa. Opas Suomen historiaan, kieleen, kulttuuriin ja tapoihin. Viro: Arktinen Banaani.
- Tilastokeskus 2015. Tilastokeskuksen PX-Web-tietokannat. Kansalaisuus iän ja sukupuolen mukaan maakunnittain 1990 - 2014. Viitattu 25.9.2015.
- Tilastokeskus 2015. Tilastokeskuksen PX-Web-tietokannat. Väestö kielen mukaan sekä ulkomaan kansalaisten määrä ja maa-pinta-ala alueittain 1980 - 2014. Viitattu 25.9.2015.
- Tredu. Tampereen seudun ammattiopisto 2015. Maahanmuuttajakoulutus. Viitattu 13.9.2015.
<http://www.tredu.fi/koulutukset/nuortenkoulutus/maahanmuuttajakoulutus.html>
- Tredu. Tampereen seudun ammattiopisto 2015. Maahanmuuttajien jatko-opintoihin valmistava koulutus Majava (A2.2.-B1.1.). Viitattu 13.9.2015.
<http://www.tredu.fi/koulutukset/nuortenkoulutus/maahanmuuttajakoulutus/maahanmuuttajienjatko-opintoihinvalmentavakoulutusmajavaa2.2.-b1.1..html>
- Tredu. Tampereen seudun ammattiopisto 2015. Nuorten maahanmuuttajien ammatilliseen perusopetukseen valmistava koulutus. Viitattu 13.9.2015.
<http://www.tredu.fi/koulutukset/nuortenkoulutus/maahanmuuttajakoulutus/maahanmuuttajienammatilliseenperuskoulutukseenvalmistavakoulutus.html>
- Tredu. Tampereen seudun ammattiopisto 2015. Nuorten maahanmuuttajien ohjaava koulutus. Viitattu 13.9.2015.
<http://www.tredu.fi/koulutukset/nuortenkoulutus/maahanmuuttajakoulutus/nuortenmaahanmuuttajienohjaavakoulutus.html>
- Tredu. Tampereen seudun ammattiopisto 2015. Nuorten maahanmuuttajien perusopetukseen valmistava koulutus (0-A1.1.). Viitattu 13.9.2015.

<http://www.tredu.fi/koulutukset/nuortenkoulutus/maahanmuuttajakoulutus/nuorten-maahanmuuttajienperusopetukseenvalmistavakoulutus.html>

Tredu. Tampereen seudun ammattiopisto 2015. Valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus. Viitattu 13.9.2015.

<http://www.tredu.fi/koulutukset/nuortenkoulutus/maahanmuuttajakoulutus/valmentava-kuntouttavaopetusjaohjaus.html>

Työ- ja elinkeinoministeriö 2013. Tukea työllistymiseen. Alkukartoitus ja kotoutumissuunnitelma. Viitattu 13.9.2015.

http://www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonhakijalle/tukea_tyollistymiseen/kotoutumispalvelut/alkukartoitus/index.html

Ylikauppila, Riikka & Seppälä, Salla 2012. Mimmistä Mummoksi. Naiseudenpolkua etsimässä. Tutkimus Kuopion Tyttöjen Talolla toteutetusta Naiseudenpolusta. Ammattikorkeakoulun perustutkinnon opinnäytetyö.

LIITTEET

LIITE 1: Saatekirje

Hei!

Olen yhteisöpedagogiopiskelija Hanna-Leena Björk. Teen opinnäytetyöhöni kyselyn monikulttuurisesta tyttötyöstä. Osallistuthan ystävällisesti? Vastaaminen vie viitisen minuuttia. Vastaamalla voit vaikuttaa siihen, että organisaatiosi monikulttuuriset tytöt löytävät tyttötyön maksuttomien, mutta arvokkaiden, palveluiden äärelle. Lämpimänä kiitoksena arvotaan Reino tai Aino -tossut. Voit jättää yhteystietosi yhteistyötä varten tai osallistua vain arvontaan. Opinnäytetyössä yhteystietoja ei käytetä ja organisaatio pysyy anonyyminä.

Opinnäytetyöni tilaajana toimii Tampereen Tyttöjen Talo®. Se on matalan kynnyksen sosiaalisen nuorisotyön toimipiste, jonka toiminta on suunnattu 12-28 -vuotiaille pirkanmaalaisille tytöille ja nuorille naisille.

Tämän kyselyn tavoitteena on selvittää, mitä väyliä pitkin Tampereen Tyttöjen Talo®:n toiminta tavoittaisi entistä enemmän monikulttuurisia tyttöjä ja nuoria naisia. Tavoitteena on myös kartoittaa Tampereen Tyttöjen Talo®:n nykyisten ja mahdollisten tulevien yhteistyökumppaneiden näkemyksiä, halukkuutta ja toiveita koskien toimivaa ja hyvää yhteistyötä Tampereen Tyttöjen Talo®:n kanssa.

Vastausaikaa on perjantaihin 15.05.2015 asti.

Lämpimästi kiittäen:
Hanna-Leena Björk

Hanna-Leenan yhteystiedot:
[sähköposti]
[puhelinnumero]
Humanistinen ammattikorkeakoulu, Jyväskylän alueyksikkö

Tampereen Tyttöjen Talo®:n yhteystiedot:
www.tytto.fi
[puhelinnumero]
[osoite]

KYSELYYN PÄÄSET VASTAAMAAN TÄÄLLÄ:

LIITE 2: Kysely

Yhteistyö Tampereen Tyttöjen Talo®:n kanssa

Tämän kyselyn tavoitteena on selvittää, mitä väyliä pitkin Tampereen Tyttöjen Talo®:n toiminta tavoittaisi entistä enemmän monikulttuurisia tyttöjä ja nuoria naisia. Tavoitteena on myös kartoittaa Tampereen Tyttöjen Talo®:n nykyisten ja mahdollisten tulevien yhteistyökumppaneiden näkemyksiä, halukkuutta ja toiveita koskien toimivaa ja hyvää yhteistyötä Tampereen Tyttöjen Talo®:n kanssa.

Kyselyn lopussa voit päättää jätätkö yhteystietosi mahdollista yhteistyötä varten vai osallistutko ainoastaan arvontaan. Opinnäytetyössä yhteystietoja ei käytetä ja organisaatioiden nimet käsitellään anonyymisti.

Vastausaikaa on perjantaihin 15.05.2015 asti. Lämpimänä kiitoksena osallistumisesta kaikkien vastaajien kesken arvotaan Reino tai Aino -tossut oman valinnan mukaan.

Lämpimästi kiittäen:
 Hanna-Leena Björk
 hanna.leena.bjork@gmail.com
 puh. 040-7570456

AIEMPI YHTEISTYÖ TAMPEREEN TYTTÖJEN TALO®:N KANSSA

1. Oletko aiemmin kuullut Tampereen Tyttöjen Talo®:n toiminnasta? *

Kyllä olen.
 En ole.

2. Onko organisaatiosi aiemmin tehnyt yhteistyötä Tampereen Tyttöjen Talon kanssa? *

Kyllä on.
 Ei ole.
 En tiedä.

3. Jos valitsit edelliseen kysymykseen kyllä, kerrothan lyhyesti millaisesta yhteistyöstä on ollut kyse.

MONIKULTTUURISTEN TYTTÖJEN JA NUORTEN NAISTEN TAVOITTAMINEN ORGANISAATIOSI KAUTTA

4. Onko organisaatiosi toiminnassa mukana 12-28 -vuotiaita tyttöjä / naisia? *

Kyllä on.
 Ei ole.

5. Jos vastasit edelliseen kysymykseen kyllä, arvioi kuinka suurella osalla heistä on monikulttuurista taustaa? (Valitse lähinnä oleva vaihtoehto.)

- Noin 0-25 prosentilla.
- Noin 26-50 prosentilla.
- Noin 51-75 prosentilla.
- Noin 76-100 prosentilla.
- En osaa sanoa.

6. Mitä kieliä oman organisaatiosi toiminnassa mukana olevat monikulttuuriset tytöt puhuvat? (Voit valita useampia.) *

- Suomi
- Englanti
- Somali
- Arabia
- Espanja
- Ranska
- Kurdi
- Persia
- Turkki
- Venäjä
- Jotain muuta, mitä?

7. Millaisen Tampereen Tyttöjen Talo®:n tarjoaman toiminnan uskoisit hyödyttävän organisaatiosi toiminnassa mukana olevia monikulttuurisia tyttöjä? (Valitse yksi tai useampi vaihtoehto.) *

- Avoin toiminta. (Avoin olohuone yhdessäoloon ja yhdessä tekemiseen.)
- Ryhmätoiminta. (Erilaisia vuorovaikutteisia ja toiminnallisia tyttöryhmiä sekä vertaistukea.)
- Yksilötuki. (Keskusteluapua elämän eri ongelmatilanteissa.)
- Läksyapua ja ohjausta, joka tukee suomen kielen oppimista.
- Monikulttuurinen äiti-lapsi toiminta. (Viikoittain kokoontuva ryhmä nuorille äideille ja heidän lapsilleen.)
- Likkälähdöt. (Tyttöryhmille järjestettävät eri teemoja käsittelevät tutustumiskäynnit.)
- Jokin muu, mikä?
- En usko, että mikään edellä mainituista.

8. Miten todennäköisenä pidät, että oman organisaatiosi toiminnassa mukana olevia monikulttuurisia tyttöjä kiinnostaisi osallistua Tampereen Tyttöjen Talo®:n toimintaan? *

- En lainkaan todennäköisenä.
- Hieman todennäköisenä.
- Melko todennäköisenä.
- Erittäin todennäköisenä.
- En osaa sanoa.

9. Mihin aikaan tapahtuvan Tampereen Tyttöjen Talo®:n tarjoaman toiminnan uskoisit hyödyttävän organisaatiosi toiminnassa mukana olevia monikulttuurisia

tyttöjä? (Voit valita useamman vaihtoehdon sekä merkitä halutessasi toiveet viikonpäivästä vastauksen perään.) *

Aamupäivällä.
Iltapäivällä.
Illalla.
En osaa sanoa.

TULEVA YHTEISTYÖ TAMPEREEN TYTTÖJEN TALO®:N KANSSA

10. Koetko, että organisaatiosi toiminnassa mukana olevia monikulttuurisia tyttöjä olisi hyvä ohjata mukaan Tampereen Tyttöjen Talo®:n toimintaan? *

Kyllä.
En.
Ehkä.
En osaa sanoa.

11. Jos vastasit edelliseen kysymykseen kyllä tai ehkä, niin millaisia toiveita Sinulla yhteistyökumppanina olisi koskien hyvää ja toimivaa yhteistyötä Tampereen Tyttöjen Talo®:n kanssa?

12. Haluaisitko tietää lisää Tampereen Tyttöjen Talo®:n toiminnasta? *

Kyllä, kiitos.
Ei, kiitos.

13. Jos vastasit edelliseen kysymykseen kyllä, niin miten toivoisit lisätietoa Tampereen Tyttöjen Talo®:n toiminnasta? (Voit valita niin monta vaihtoehtoa, kuin haluat.)

Sähköpostitse.
Puhelimitse.
Oman organisaationi tiloissa tapahtuvan maksuttoman esittelykäynnin muodossa.
Tampereen Tyttöjen Talo®:lle suunnatun maksuttoman tutustumiskäynnin muodossa.
Jotenkin muuten, miten?

14. Sana on vapaa. Mitä muuta aiheeseen liittyvää haluaisit tuoda esiin?

TAUSTATIEDOT ORGANISAATIOSTA JA KYSELYYN VASTAAJASTA

15. Mitä alaa organisaatiosi edustaa? (Valitse sopivin vaihtoehto.) *

Kasvatusalaa
Nuorisotyötä
Monikulttuurista työtä
Päihde- ja mielenterveystyötä
Jotain muuta, mitä?

16. Millä paikkakunnalla organisaatiosi toimii? (Voit valita tarvittaessa useampia paikkakuntia.) *

Tampere
Kangasala
Lempäälä
Nokia
Pirkkala
Ylöjärvi
En halua vastata.
Joku muu, mikä?

17. Kyselyyn vastaajan yhteystiedot

Vastaajan nimi

Organisaatio

Sähköposti

Puhelinnumero

Toivomme hyvää yhteistyötä Sinun ja organisaatiosi kanssa. Voit kuitenkin itse päättää jätätkö yhteystietosi mahdollista Tampereen Tyttöjen Talo®:n kanssa tehtävää yhteistyötä varten vai osallistutko ainoastaan arvontaan. Opinnäytetyössä yhteystietoja ei käytetä ja organisaatioiden nimet käsitellään anonymisti.

Muistathan kyselyn päätteeksi vielä painaa lähetä-painiketta.

LIITE 3: Kiitosviesti

Lämmin kiitos osallistumisestasi tähän kyselyyn! Kaikkien vastaajien kesken arvotaan Reino tai Aino -tossut oman valinnan mukaan. Arvonta suoritetaan viikon sisällä vastausajan päättymisestä, jonka jälkeen voittajaan ollaan yhteydessä ja sovitaan palkinnon toimittamisesta sekä muista yksityiskohdista.

Aurinkoista kevättä!

Hanna-Leena Björk

LIITE 4: Kutsu haastatteluun

Hei [Etunimi Sukunimi] !

Vastasit toukokuussa 2015 opinnäytetyöhöni liittyvään kyselyyn, joka käsitteli monikulttuurista tyttötyötä.

Ensinnäkin lämmin kiitos osallistumisestasi kyselyyn!

Kyselyn yhtenä tavoitteena oli kartoittaa Tampereen Tyttöjen Talo®:n yhteistyökumppaneiden näkemyksiä, halukkuutta ja toiveita koskien toimivaa ja hyvää yhteistyötä Tampereen Tyttöjen Talo®:n kanssa.

Haluaisin vielä syventää kyselyn teemoja kanssasi kasvotusten tehtävän haastattelun muodossa. Mikäli tämä sinulle sopii, haastattelisin sinua mielelläni syyskuun aikana. Haastatteluun olisi hyvä varata aikaa noin 20 minuuttia. Opinnäytetyössä henkilötietoja ei käytetä ja organisaatio pysyy anonyyminä.

Sopisiko sinulle siis kasvotusten tehtävä haastattelu?

Ystävällisin terveisin:

yhteisöpedagogiopiskelija Hanna-Leena Björk

[sähköposti]

[puhelinnumero]

Humanistinen ammattikorkeakoulu, Jyväskylän alueyksikkö

Opinnäytetyön tilaajaorganisaation yhteystiedot:

Tampereen Tyttöjen Talo®

www.tytto.fi

[puhelinnumero]

[osoite]

LIITE 5: Teemahaastattelurunko

Ensimmäinen teema: Toiminta, joka on suunnattu ainoastaan monikulttuurisille tytöille. Tämän kysymyksen tarkoituksena oli selvittää, olisiko tarvetta sellaiselle toiminnalle, joka on suunnattu vain ja ainoastaan monikulttuurisille tytöille. Jos, niin minkä tyyppistä toimintaa tämä voisi olla?

Toinen teema: Toiminta, joka on suunnattu aivan vasta Suomeen muuttaneille monikulttuurisille tytöille. Kysymyksen tarkoituksena oli selvittää, olisiko tarvetta sellaiselle toiminnalle, joka on suunnattu aivan vasta Suomeen muuttaneille tytöille. Jos, niin minkä tyyppistä toimintaa tämä voisi olla?

Kolmas teema: Monikulttuuristen tyttöjen aikataulut. Tämän kysymyksen tarkoituksena oli selvittää, minä viikonpäivinä ja kellonaikoina monikulttuuriset tytöt pääsisivät parhaiten Tampereen Tyttöjen Talo®:n toimintaan mukaan.

Neljäs teema: Monikulttuuristen tyttöjen pääseminen mukaan Tampereen Tyttöjen Talo®:n toimintaan. Tämä kysymys vaati sen, että haastattelijana taustoitin kysymystä. Taustoitus: Osalla monikulttuurisista tytöistä on sellainen tilanne, että perheessä esimerkiksi isä tai veli ei päästä tyttöjä mukaan vapaa-ajan - kuten Tampereen Tyttöjen Talo®:n - toimintaan. Kysymys: Mitä asialle mielestäsi olisi hyvä tehdä?

Viides teema: Onnistumiset liittyen Tampereen Tyttöjen Talo®:n tiedottamiseen ja yhteistyökumppaneiden kanssa tehtyyn yhteistyöhön. Kysymyksen tarkoituksena oli selvittää, mitkä asiat tiedottamisessa ja yhteistyössä on koettu hyväksi.

Kuudes teema: Kehittämisehdotukset liittyen Tampereen Tyttöjen Talo®:n tiedottamiseen ja yhteistyökumppaneiden kanssa tehtyyn yhteistyöhön. Kysymyksen tarkoituksena oli selvittää, mitä parannettavaa ja kehittämiskohteita tiedottamiselta ja yhteistyöltä toivotaan.

Mikäli haastateltava ei ollut tehnyt aiemmin yhteistyötä Tampereen Tyttöjen Talo®:n kanssa, korvattiin viides ja kuudes teema tiedustelemalla haastateltavan halukkuutta ryhtyä yhteistyöhön, sekä toiveita mahdollisen tulevan yhteistyön sisällöstä.

Seitsemäs teema: Läksyryhmään ja muuhun Tampereen Tyttöjen Talo®:n toimintaan mukaan kannustaminen. Tätä teemaa käsiteltiin niiden haastateltavien kohdalla, jotka työskentelevät koulussa. Tampereen Tyttöjen Talo®:n toimintaan kuuluu kerran viikossa järjestettävä läksyryhmä. Kysymys: Miten koulu voisi olla kannustamassa tyttöjä mukaan tähän toimintaan?